

**Мухаммад –
Посланець Аллаха**
(мир йому і благословення Аллаха)
محمد رسول الله – صلى الله عليه وسلم باللغة
الأوكرانية

Автор:
вельмишановний доктор

Абд ар-Рахман ібн Абд аль-Карім аш-Шіха
د. عبد الرحمن بن عبد الكريم الشیحة

Переклад з арабської:

**EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER
(EIRC)**

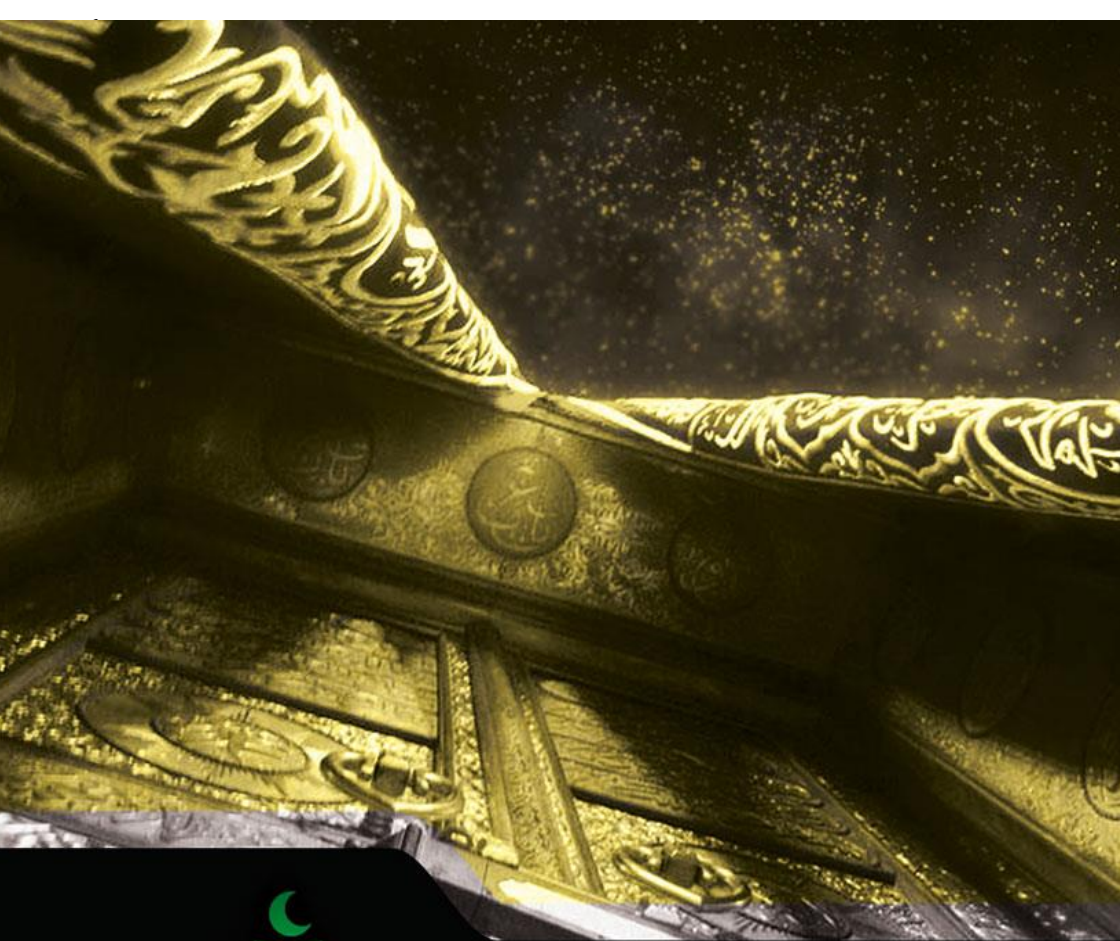
المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

& *Мухаммада аль-Гарбі*

Перевірка: *Андрій Шустєров*

& *Svyrypa Olga & Lustikova Anna Aleksandrovna*

WWW.ISLAMLAND.COM

ISLAMILAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM

Зміст

- Передмова
- Хто він – Посланець Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха)?
- Народження Посланця і його юнацтво
- Опис Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха)
- Деякі риси його характеру
- Деякі приклади етикету Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха)
- Об'єктивні свідчення щодо його пророчої місії
- Дружини Посланця (мир йому і благословення Аллаха)
- Деякі докази його пророчої місії із священних книг
 - Із Корану
 - Із Сунни
 - Із попередніх небесних книг
 - Із Євангелія
- Логічні докази
- Значення свідчення «Мухаммад – Посланець Аллаха»
- Висновок

В ім'я Аллаха Милостивого, Милосердного!

Хвала Аллаху, мир і благословення нашому Пророку
Мухаммаду, його сім'ї та всім сподвижникам.

Вступ

Коли ми говоримо про Мухаммада – Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) ми говоримо про найвеличнішу особистість, яку знала історія у минулому і в сьогоденні. Це рішення не безпідставне. Справді, той, хто читав його біографію і дізнався про його риси і достоїнства, залишивши свій релігійний фанатизм і особисті інтереси, усвідомлює правдивість наших слів. На корисність цього справедливо свідчать і немусульмани. Професор Хасан Алі (хай помилує його Аллах) в журналі «Світло Ісламу»¹ говорить, що знайомий індуїст сказав йому: «Я вважаю Посланця Ісламу найвеличнішою і найдосконалішою людиною у світі». Тоді професор Хасан Алі запитав його: «А чому ти вважаєш Посланця Ісламу найдосконалішою людиною?» Він відповів: «Тому що я знаходжу в Посланці Ісламу багато різних якостей, і не бачив досі, щоб вони, одночасно, були ще у когось в історії світу. Він був королем, якому підкорялися усі його території. Він розпоряджався ними так, як хотів, залишаючись, в той самий час, скромним. Він вважав, що нічим не володіє має, а все знаходиться у Руках Його Господа. Ми бачимо його із великим багатством – до його столиці приходили верблюди, нав'ючені скарбами, але разом з тим він залишався нужденним. У його будинку багато днів поспіль не розпалювалось вогнище для приготування їжі і він часто

¹ Ар-Рісалату ль-Мухаммадія, Сайїд Сулайман ан-Надаві, С. 114-115.

відчував голод. І ми бачимо його величним полководцем, який веде нечисленне, слабкоозброєне військо, що билось з ним проти тисячної армії, воїни якої обвішані зброєю з голови до ніг – і він завдає їм нищівної поразки. І ми бачимо його миролюбним – тим, хто надає перевагу примиренню; тим, хто зі спокійним серцем і мужністю ставить свій підпис під умовами перемир'я, коли тисячі його сподвижників переповнені ентузіазму і хоробрості. І ми бачимо його героєм, який стійко тримався перед тисячою своїх ворогів, не звертаючи уваги на їхню численність. Разом із тим він залишався м'яким, милосердним – він не хотів проливати навіть краплину крові. Ти бачиш його зануреним у думки про весь Аравійський півострів. В той самий час він не полишав жодних сімейних справ; справ, що стосуються бідних і незаможних мусульман. Він піклувався про справи людей, які забули про свого Творця і заховались від Нього, – він намагався виправити їх.

Загалом, він був людиною, яка піклувалася про цілий світ, і, в той самий час, він повністю присвятив себе Аллаху, відмовившись від цього світу. Він знаходився у цьому світі, й, одночасно, поза ним, тому що серце його не було прив'язане ні до чого, окрім Аллаха і Його Волі. Він ніколи не мстився за себе особисто. Він молився за своїх ворогів, просячи блага для них і бажав їм добра, але він ніколи не прощав ворогів Аллаха і не залишав їх непокараними. Він невпинно наставляв тих, які відхилилися від шляху Аллаха, застерігаючи їх від покарання пеклом. І ми бачимо його аскетом, який поклоняється Аллаху, вистоюючи ночі у згадуванні Його. Також ми бачимо його хоробрим воїном, борцем меча. І ми бачимо його розсудливим Посланцем та непогрішним Пророком (мир йому й благословення Аллаха) у той час, коли ти уявляєш його переможцем народів і підкорювачем землі. Саме він лежав на циновці з

пальмового листа і спирався на подушку, набиту пальмовими волокнами. У той час, коли ми називаємо його повелителем арабів, його сім'я перебуває у скруті навіть після того, як до нього потрапили величезні багатства з околиць Аравійського півострова. Вони купами лежали у дворі його мечеті і до нього приходила його улюблена дочка Фатіма (хай буде вдоволений нею Аллах), яка скаржилася на те, що вона насилу переносить бурдюки з водою на собі і меле зерно ручними жорнами, а це залишає сліди на її тілі. В той самий день Посланець розподіляв між мусульманами рабів для прислуги, а його дочка не отримала нічого, крім слів молитви, яких її навчив батько. Також, одного разу до Посланця прийшов його сподвижник Умар, який подивився на кімнату Посланця і не знайшов нічого, крім: циновки з пальмового листа, яка залишала сліди на тілі Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), міри ячменю в посудині і старого бурдюка, повішеного на цвях, неподалік від нього. З очей Умара покотилися сльози. Посланець запитав, що змусило його плакати? Умар сказав: «А як мені не плакати? Цезар (титул правителя Візантії) і Хосрой (титул правителя Персії) насолоджуються благами цього світу, а Посланець Аллаха не має нічого, крім того, що я бачу». Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав йому: «А хіба ти не задоволений, Умар, тим, що Цезар і Хосрой володіють усім у мирському житті, а нам буде належати все майбутнє життя повністю?!»

Коли війська Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) оточили Мекку, щоб узяти її, Абу Суф'ян знаходився поряд з Аббасом – дядьком Посланця (мир йому і благословення Аллаха). Вони дивилися на бійців із безліччю прапорів, а Абу Суф'ян все ще перебував у невір'ї і його вразило те, що він побачив. Безліч мусульман і людей із арабських племен, що прийняли Іслам,

наступають на Мекку, подібно до селі, що змітає все на своєму шляху, від якої немає захисту. Абу Суф'ян сказав своєму товаришу: «О, Аббас! Воістину, син твого брата став великим королем». Аббас, який вважав інакше, сказав: «Це не влада царя. Це – пророцтво і посланництво!»

Аді Ат-Таї – син відомого Хатіма, який вважався зразком щедрості серед арабів, був головою племені Таї. Одного разу він знаходився в товаристві Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Аді в той час ще був послідовником християнства. Він бачив, як повністю озброєні сподвижники Посланця виявляли до нього повагу, і це змусило Аді сумніватися щодо того, чи Посланець він, чи просто правитель. Він знаходився у таких сумнівах доти, поки туди не прийшла бідна жінка-рабиня. Вона звернулася до Посланця: «О, Посланець Аллаха! Я хочу щось повідомити тобі». Він сказав: «Почекай мене в якомусь зручному для тебе місці і я вийду до тебе». Потім він вийшов до неї і допоміг їй у тому, що вона просила. Коли Аді побачив велику скромність Посланця, що знаходився серед сподвижників у такій величі, то його сумніви зникли, він ясно побачив правду і переконався в істинності пророчої місії, і що вона – від Аллаха. Він зняв із себе хрест і увійшов до Ісламу разом із іншими сподвижниками».

Ми наведемо висловлювання деяких сходознавців² про Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха). Ми, як мусульмани, переконані в його пророчій та посланницькій місії і не потребуємо подібних висловлювань, але згадаємо їх через дві причини.

Перша причина: ми наведемо ці цитати, щоб їх

² Слід розуміти, що існують різні підходи до вивчення ісламу в сходознавців – їхні дослідження можуть відповідати істині, а інші можуть викривлювати факти.

прочитали ті мусульмани, які не знають нічого про Іслам, крім назви – які перестали слідувати шляхом Посланця, та тому, щоб вони дізналися, що говорять про їхнього Пророка і Посланця немусульмани. Можливо, це стане початком їхнього щирого повернення до їхньої релігії.

Друга причина: ми згадаємо слова сходознавців для того, щоб їх прочитали немусульмани і зрозуміли сутність цього благородного Посланця зі слів людей, схожих на них – тих, хто розмовляють їхньою мовою, і, можливо, це стане початком серйозного дослідження цієї великої релігії. Наша мета це зробити так, аби вони думали своїми головами, а не нав'язаними кимось стереотипами, і розрізняли правду від брехні. Цього можна досягти, якщо звільнитися від фанатизму і забобонів. Ми молимося за таких людей, щоб Аллах розкрив їхні серця для істини, направив їх до неї і дав їм прямий шлях.

Д-р Абд ар-Рахман ібн Абд аль-Карім аш-Шіха

Email: info@islamland.com

<http://www.islamland.com>

Хто він – Посланець Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха)?

Його походження:

Він – Абу аль-Касим Мухаммад ібн³ Абд Аллах ібн Абд аль-Мутталіб. Його походження сходить до Аднану, одного з нащадків Посланця Аллаха – Ісмаїла – сина Ібрагіма (мир їм). Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Аллах обрав Кінана з нащадків Ісмаїла, і обрав Курейш з Кінана, і обрав із Курейш синів Гашіма, а мене обрав із синів Гашіма»⁴.

За цим спорідненням він походить із найчистішого роду на землі, навіть його вороги свідчили на користь цього. Абу Суф'ян, який очолював ворогів Посланця (мир йому і благословення Аллаха), ще до того, як прийняв Іслам, свідчив про це перед імператором Візантійської імперії Іраклієм.

Передано від Абд Аллаха ібн Аббаса (хай буде вдоволений ним Аллах), що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) написав імператору листа із закликом прийняти Іслам. Він послав свого листа через Діх'ю аль-Кальбі, щоб той передав цей лист правителю Басри, а той, у свою чергу, передав його імператору. Імператор після того, як Аллах захистив його від війська персів, попрямував із Хомса в Ілію (Єрусалим), дякуючи Аллаху за Його допомогу у війні. І коли до імператора

³ «Ібн» означає «син».

⁴ Муслім.

дійшов лист Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), він прочитав його і сказав: «Знайдіть мені тут когось із його народу, щоб я міг розпитати його про Посланця (мир йому і благословення Аллаха)!». Ібн Аббас сказав: «Абу Суф'ян повідомив мені, що він був у Сирії серед курейшитів, які прибули туди для торгівлі, коли Посланець Аллаха ворогував із невірними з племені Курейш. Абу Суф'ян сказав: «В якійсь частині Сирії нас знайшов посланець імператора. Я, разом із моїми товаришами, прямував до Ілії.⁵ Коли нас завели до імператора, він сидів на своєму троні, на ньому була корона, а навколо нього сиділи видатні люди Візантії. Він сказав перекладачу: «Запитай їх, хто з них найближчий родич тому чоловіку, який стверджує, що він – Пророк?» Абу Суф'ян сказав: «З нас я найближчий родич йому». Він запитав: «А яка спорідненість між вами?» Я відповів: «Він – син мого дядька». У той день із нашого каравану, крім мене, більше нікого не було з нащадків Абд Манафа. Імператор наказав мені підійти до нього, а моїм супутникам наказав встати за мою спиною. Потім він сказав перекладачу: «Скажи супутникам Абу Суф'яна, що я буду питати його про людину, яка стверджує, що він – Посланець. І якщо він буде брехати, то скажіть, що він бреше». Сказав Абу Суф'ян: «Клянуся Аллахом, якби я не боявся сорому від того, що мої супутники розкажуть людям про мене і мою брехню, я б збрехав йому. Але я соромився того, що вони розкажуть про мене, і тому я розповів імператору правду». Потім імператор сказав перекладачу: «Запитай його, яке походження цієї людини серед вас?» Я відповів: «Він із шляхетного роду». Він запитав: «Хтось із вас говорив це до нього?» Я сказав: «Ні». Він сказав: «До того, як він це сказав, ви підозрювали його у брехні?» Я сказав: «Ні». Він запитав: «Чи був хтось

⁵ Тобто Єрусалим (*прим. перекл.*)

із його предків королем?» Я сказав: «Ні». Він запитав: «За ним йдуть знатні люди чи слабкі?» Я сказав: «Слабкі люди». Він сказав: «Їх стає більше чи менше?» Я сказав: «Їх стає більше». Він сказав: «Хтось зрікається його релігії через гнів, після того, як прийме її?» Я сказав: «Ні». Він сказав: «Чи порушує він договори?» Я сказав: «Ні. Але зараз такий період, коли ми боїмося, що він порушить». Абу Суф'ян сказав: «Він не сказав навіть слова, до якого я міг би щось додати, що могло б применшити гідність Посланця, і щоб я не боявся бути звинуваченим у брехні». Він сказав: «Ви билися проти нього і він бився проти вас?» Я сказав: «Так». Він сказав: «Якими були ваші битви?» Я сказав: «Вони були різними. Іноді перемагали ми, а іноді – вони». Він сказав: «А що він наказує вам робити?» Я відповів: «Він наказує нам поклонятися Єдиному Аллаху і не надавати Йому рівних, він забороняє нам поклонятися тому, чому поклонялися наші предки. Він велить нам молитися, давати милостиню, бути доброчесними, дотримуватися обіцянки і не бути віроломними». Коли я відповів йому, він сказав перекладачеві: «Скажи йому, коли я запитав з якого роду він, ти відповів, що він зі шляхетного роду – пророки теж походять зі знатного роду. Коли я запитав тебе, чи хтось говорив це до нього, ти сказав, що ні. І якби хтось говорив це до нього, я сказав би, що ця людина лише наслідує те, що було сказано до неї. Коли я запитав тебе, чи підозрювали ви його у брехні до цього, твоя відповідь була ні, тоді я дізнався, що він не міг так робити: не брехати людям, а брехати Аллаху. Коли я запитав тебе, чи був хтось із його предків королем, ти сказав що ні. Якби був король з його предків, тоді я б сказав, що він вимагає трон своїх предків. Коли я запитав, чи знатні люди слідують йому, чи бідні, ти відповів: «бідні». Саме вони – послідовники пророків. Я запитав тебе, їх стає більше чи менше? Ти відповів, що їх стає більше. Так само віра додається, поки не

вдосконалиться. І я запитав чи хтось, прийнявши його релігію, відкинув її через гнів? Ти відповів ні. Коли віра заходить у серця, то її вже ніхто не відкидає. Я запитав, чи порушує він своє слово? Ти сказав, що ні. Посланці ніколи не порушують свої слова. Я запитав, чи билися ви одне проти одного? Ти сказав, що так. Іноді перемагали ви, а іноді – вони. У Посланців іноді бувають випробування, але перемога залишається за ними. Я запитав, що він наказує робити? Ти сказав, що він велить поклонятися Аллаху і не надавати Йому рівних у поклонінні. І він забороняє вам поклонятися тому, чому поклонялися ваші батьки. І він велить молитися, говорити правду, бути доброчесними, дотримуватися обіцянок і бути вірними в угодах. Це притаманне посланцям. І я знав, що він – посланий, але не думав, що він буде серед вас. Якщо сказане тобою правда, то дуже скоро він заволодіє місцем, у якому я перебуваю. І якби була можливість зустрітися з ним, то я би першим пішов до нього і був би відданим. І якби я був у нього, то омив би йому ноги. Абу Суф'ян сказав: «Потім імператор наказав прочитати лист Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і його прочитали. У ньому було написано наступне: «В ім'я Аллаха Милостивого і Милосердного. Від раба Аллаха і Посланця Його – Мухаммада, імператору Візантії Іраклію. Мир Аллаха тому, хто слідує істинним шляхом. Потім: Я закликаю тебе до Ісламу. Прийми його, і ти будеш у мирі і благополуччі, і Аллах двічі винагородить тебе. А якщо ти відвернешся, то на тобі гріх хліборобів, про яких у Корані сказано: **Скажи: «О люди Писання! Прийдімо ж до єдиного слова між нами і між вами — що ми не будемо поклонятися нікому, окрім Аллаха, і не будемо нікого додавати Йому як рівного, і не будемо вважати за господа когось іншого з нас чи з вас, а тільки Аллаха!»** А якщо вони

відвернуться, то скажи: «Засвідчіть же, що ми — віддані Йому!» (сура «Родина Імрана», аят 64).

Абу Суф'ян сказав: «Після того, як імператор закінчив промову серед чиновників, які були навколо нього, піднявся шум. Він став настільки гучним, що я навіть не чув, про що вони говорили. Потім нам наказали вийти. Після того, як ми з друзями вийшли і залишилися наодинці, я сказав їм: «Справа Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) стала великою, навіть імператор жовтих (тобто візантійців) боїться його». Потім він додав: «Клянуся Аллахом, я був переконаний, що його справа зникне. Я був приниженим доти, поки Аллах не відкрив моє серце Ісламу, у той час, коли я ще його зневажав»⁶.

⁶ Аль-Бухарі.

Народження Посланця (мир йому і благословення Аллаха) і його юнацтво

Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) народився у 571 році, у знатному племені курейш, яке араби дуже поважали. Він народився у місті Мекка, яке вважалося релігійним центром Аравійського півострова, адже у ньому знаходилась священна Кааба. Її побудували прабатько Посланця (мир йому і благословення Аллаха) Ібрагім і його син Ісмаїл (мир їм). І ще тому, що до Кааби здійснювали паломництво і обхід навколо неї. Батько Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) його помер ще до того, як він з'явився на світ, а після його народження мати теж померла. Він став сиротою і дід Абд аль-Мутталіб взяв його під свою опіку. Після того, як помер дід, його вихованням зайнявся дядько Абу Таліб. Його плем'я і інші племена, які знаходилися поруч, у той час поклонялися ідолам. Цих ідолів вони робили з дерева. А деякі з них були з каменю та золота. Вони стояли навколо Кааби і люди були переконані у тому, що ці ідоли приносять користь і шкоду.

Все життя Посланця (мир йому і благословення Аллаха) було чесним і вірним. Від нього ніколи не бачили віроломства, брехні і зради. Його називали вірним — якщо хтось хотів виїхати, то залишав у нього свої речі на зберігання. Його також називали чесним, адже він говорив тільки правду. У нього був хороший характер. Він був красномовним, говорив тільки добре. Любив робити добро людям і вони любили його. Його поважали і чужі, і близькі. Він красиво виглядав, на нього було приємно дивитися. Він був гарної статури і у нього був прекрасний характер у буквальному розумінні цих слів. Великий Аллах сказав про нього у Корані: ***«І, воістину, ти — доброго звичаю!»*** (Сура

«Тростина для письма», аят 4).

Доктор Карлайл⁷ говорить про нього в книзі «Герої»: «Видно, що Посланець Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) ще з юнацтва був мислячою людиною. Друзі називали його вірною людиною, яка говорить правду і повертає борг. Він був правдивим у своїх словах, справах і ідеях. Також помітили, що кожне слово, яке він казав, було сповнене величної мудрості. Я знаю, що він був дуже мовчазним. Якщо не було приводу для розмови, він не розмовляв. А якщо щось казав, то це було слушно. Ми бачимо, що протягом свого життя, якщо він щось починав, то впевнено це виконував. У нього були конкретні рішення, він обдумував усе заздалегідь. Він був щедрим, благочестивим, жалісливим та набожним. Він був вільною людиною. Ще він був дуже старанною і щиросердечною людиною. І, разом з вищезазначеними якостями, він був приємним у спілкуванні, м'яким, радісним, похвальним і привітним. Іноді він навіть жартував. Загалом, обличчя його сяяло усмішкою, яка була від щирого серця... Також він був розумним, проникливим, великим сам по собі: жодна школа не вчила його, жоден вчитель не виховував його. Він цього не потребував... І так він провів своє життя один, у глибинах пустелі».

Пророк (мир йому і благословення Аллаха), до послання, любив самотність і довгими ночами молився у печері Хіра. Він був дуже далекий від того невігластва, у якому перебував його народ. Він ніколи не вживав алкоголю і ніколи не поклонявся ідолам, не клявся ними і не приносив їм нічого в жертву, як це робив його народ. Він пас овець для мекканців, як він сам сказав про це: «Аллах не посилав

⁷ Британський письменник (1795 – 1881). Узято з книги Імад ад-Діна Халіля «Що сказали про іслам» (с. 124).

жодного пророка, який би не пас овець», тоді сподвижники запитали його: «І ти, о Посланець Аллаха?» Він сказав: «Так, я пас овець за невелику плату для жителів Мекки»⁸.

Коли Пророку виповнилося 40 років, йому зійшло одкровення у Мецці, коли він був у печері Хіра, здійснюючи там поклоніння. Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) передала, що перше, з чого почалося одкровення Посланцю (мир йому і благословення Аллаха), було правдиве бачення. І щоразу, коли він щось бачив уві сні, це приходило як ранкова зоря. Потім йому була вселена любов до усамітнення і багато днів він провів у печері Хіра, поклоняючись Аллаху. Потім він повертався додому, запасався провіантом, йшов назад і знову повертався до Хадіджи за провізією, поки до нього не прийшла істина в печері Хіра. Несподівано перед ним з'явився янгол і наказав йому: «Читай!». Він сказав: «Я не вмю читати!» Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав про це: «Янгол взяв мене і стиснув так сильно, що мені стало важко дихати. Потім він відпустив мене і повторив: «Читай!» Я сказав: «Я не вмю читати». Він знову стиснув мене вже другий раз так, що мені стало важко дихати, і сказав: «Читай!». Я відповів йому: «Я не вмю читати». Він узяв і стиснув мене втретє так, що мені стало погано. Потім відпустив мене і сказав: **«Читай! Ім'ям Господа твого, Який створив все живе, створив людину зі згустку крові! Читай! І Господь твій — Найщедріший.»** (сура «Згусток», аяти 1-3).

Посланець (мир йому і благословення Аллаха), тремтячи, повернувся додому. Він зайшов до Хадіджи (хай буде вдоволений нею Аллах) і сказав: «Закутай мене, закутай мене!» Його закутали. Коли страх, який був у нього, зник, він розповів Хадіджі все, що було, і сказав: «Я боюся

⁸ Аль-Бухарі.

за себе». Вона заспокоювала його: «Ні! Клянуся Аллахом, Він ніколи не залишить тебе в біді. Адже ти підтримуєш родинні стосунки, допомагаєш тим, хто опинився у скрутному становищі, пригощаєш гостей, даєш заробити бідним і тим, хто потрапив у біду». Потім Хадіджа повела його до свого двоюрідного брата, якого звали Варака ібн Науфаль. Він прийняв християнство у доісламську епоху і написав дуже багато книг староеврейською мовою. Він писав цією мовою з Інджіля стільки, скільки було завгодно Аллаху. У цей час він постарів і осліп.

Хадіджа сказала Вараці: «О син мого дядька! Вислухай свого племінника!» Варака сказав: «Розкажи, що з тобою трапилося!» Посланець (мир йому і благословення Аллаха) розповів йому про те, що він бачив. Варака сказав: «Це Джибріль, якого Аллах послав до Муси. О якби я був живий, коли твій народ виганятиме тебе!» Посланець запитав: «Хіба мій народ виганятиме мене?» Варака сказав: «Так. Тих, хто приносить те, що приніс ти, зустрічають вороже. Якщо я доживу, то неодмінно підтримаю тебе!» Не минуло після цього багато часу, як Варака помер»⁹.

Ця сура була початком пророчої місії Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха), потім Аллах зіслав наступні слова: **«О закутаний! Вставай та застерігай! Звеличуй Господа свого, очисти свій одяг»** («Закутаний», аят 1-4).

Ця сура була початком його посланницької місії і початком відкритого заклику. Посланець (мир йому і благословення Аллаха), почавши закликати свій народ, жителів Мекки, зустрівся з упертістю і відмовою слідувати його заклику. І це лише через те, що він прийшов до них із дивним для них закликом, який охоплював усі сторони

⁹ Аль-Бухарі; Муслім.

їхнього життя: релігійну, політичну, економічну і соціальну. Заклик не обмежувався тільки єдинобожжям і відмовою від поклоніння комусь, окрім Аллаха і визнання їхніх ідей нерозумними, як, наприклад, те, що вони поклонялися іншим об'єктам поклоніння разом із Аллахом. Цей заклик назвав недозволеними джерела їхніх задовольень, багатства й гордості, такі, як лихварство, перелюб, азартні ігри і спиртне. Він закликав до справедливості між людьми, стверджуючи, що між ними немає відмінностей, окрім як за богобоязливістю. То як могли курайшити бути задоволеними тим, що вони, будучи знаттю, матимуть рівні права з рабами?

Справа не обмежувалася тільки відмовою від слідування цьому заклику. Курайшити заподіювали шкоду Посланцю (мир йому і благословення Аллаха) тим, що лаяли і ображали його, стверджуючи, що він брехун, божевільний і чаклун. Вони зробили те, що не могли зробити до початку заклику – нацькували на нього своїх дурнів, а також завдавали йому фізичної шкоди. Абд Аллах ібн Масуд (хай буде вдоволений ним Аллах) розповідав: «У той час, коли він, стоячи, звершував молитву біля Кааби, курайшити зібралися разом і один із них сказав: «Чи не подивитесь ви на цього вдавача? Хто з вас сходить до зарізаних верблюдів такої-то людини і принесе їх гній, кров і кишки, а коли він (Мухаммад) звершуватиме земний уклін, то покладе це йому на спину?» І викликався найнещасніший із них, і коли Посланець (мир йому і благословення Аллаха) звершив земний уклін, він поклав на його спину все це, і Посланець (мир йому і благословення Аллаха) завмер у такому положенні. Курайшити сміялися так, що одні з них припали до інших від сміху. Хтось вирушив до Фатіми (хай буде вдоволений нею Аллах) – дочки Посланця (мир йому і благословення Аллаха), яка була тоді маленькою

дівчинкою. Вона прибігла туди. Посланець (мир йому і благословення Аллаха) знаходився у тому ж положенні, поки вона не скинула з нього це, пішла до курайшитів і заходилася лаяти їх»¹⁰.

Муніб аль-Азді розповідав: «Я бачив Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) ще до того, як я прийняв Іслам. Він казав: «О люди! Скажіть, що немає божества, гідного поклоніння, крім Аллаха, і ви досягнете успіху!» І деякі плювали йому в обличчя, а хтось обсипав його землею, і хтось лаяв його, доки не настав полудень і не прийшла дівчинка з великою чашею води і не омила його обличчя і руки. І він сказав: «О доню! Не бійся, що твій батько буде убитий або принижений»¹¹.

Урва ібн Зубейр говорив: «Я попросив Абд Аллаха ібн Амра ібн аль-Аса, щоб він розповів про найгірше, що зробили багатобожники Посланцю Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Він сказав: «Укба ібн Абу Муїт підійшов до Посланця Аллаха і став душити. Абу Бакр підбіг до нього, схопив за плече, відштовхнув від Посланця (мир йому і благословення Аллаха) і запитав: «Невже ви вбиваєте людину за те, що вона говорить: «Мій Господь – Аллах»? Адже він прийшов до вас із ясними знаменнями!»¹².

Ці випадки не стали причиною відмови Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) від заклику, і він зустрічався з племенами, які приходили до Мекки для паломництва і йому повірила невелика кількість жителів Ясриба (зараз Медіна). Вони пообіцяли йому допомогу і захист, якщо він прийде до них. Посланець (мир йому і

¹⁰ Аль-Бухарі.

¹¹ Ат-Табарані.

¹² Аль-Бухарі.

благословення Аллаха) відправив з ними Мусаба ібн Умейра – одного зі своїх сподвижників, щоб той навчав їх Ісламу. Після тих гонінь і переслідувань, яким він піддавався серед свого народу, з тими хто увірував разом із ним з числа простих людей, йому було дозволено переселитися до Медіни, жителі якої радо зустріли його. Медіна стала відправною точкою заклику і столицею держави Ісламу. Пророк (мир йому і благословення Аллаха) влаштувався в ній, став читати Коран її жителям і навчати законам релігії. Вони були вражені шляхетною вдачею Посланця Аллаха і його найвищою чистотою. Вони полюбили його навіть більше, ніж самих себе. Вони жили в духовному, віруючому суспільстві, в атмосфері щастя, яке з'явилося через любов, дружбу і братерство між членами цього суспільства. У ньому були рівними бідний і багатий, знатний і простий, білий і чорний, араб і неараб – всі вони були однаковими у цій великій релігії, і не було між ними різниці крім як за богобоязливістю.

Через рік після того, як Посланець (мир йому і благословення Аллаха) оселився у Медіні, почалася війна між ним і його народом, який занепокоївся, дізнавшись про успіх його заклику. Незабаром трапилася перша битва в Ісламі – битва біля Бадру. Вона відбулася між нерівними, за чисельністю та озброєнням, сторонами. З мусульманської сторони було 314, а з боку багатобожників – 1000 воїнів. Аллах підтримав Свого Посланця і його сподвижників і перемога була на їх стороні. Потім сталися інші битви між мусульманами і язичниками; через 8 років Посланець (мир йому і благословення Аллаха) зміг спорядити військо чисельністю у 10 000 вояків, які попрямували до Мекки і увійшли до неї переможцями, завдавши поразки курайшитами, які раніше усіяло шкодили Посланцю (мир йому і благословення Аллаха), катували його сподвижників

різними видами тортур, поки не примусили мусульман покинути своїх дітей, майно і батьківщину. І ось тепер Мухаммад і його послідовники здобули велику перемогу. Цей рік був названий роком перемоги, про яку Аллах сказав у Корані: *«Коли прийде допомога Аллаха і перемога, і ти побачиш, що люди приймають релігію Аллаха натовпами, то прослав хвалою Господа свого, і благай у Нього прощення; воістину, Він — приймаючий каяття»* (сура «Допомога», аяти 1-3). Потім Посланець (мир йому і благословення Аллаха) зібрав жителів Мекки і запитав їх: «Як ви думаєте, що я з вами зроблю?» Вони відповіли: «Добро, благородний брат і син благородного брата!» Він сказав: «Йдіть, адже ви – вільні»¹³.

Це стало причиною того, що багато хто прийняв Іслам. Потім Посланець (мир йому і благословення Аллаха) повернувся до Медіни. Через деякий час Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) вийшов у напрямку Мекки, маючи намір здійснити хадж – паломництво. З ним було 114 тисяч його сподвижників. Цей хадж став відомим як «прощальне паломництво», тому що він був єдиним і останнім хаджем, який зробив Посланець (мир йому і благословення Аллаха).

Посланець (мир йому і благословення Аллаха) помер у Медіні 12 числа місяця Рабі' ас-Сані в 11-му році по гіджрі і був там похований. Його смерть була сильним ударом для мусульман, настільки, що деякі сподвижники не повірили цій новині, і один з них – Умар ібн аль Хаттаб (хай буде вдоволений ним Аллах) – навіть сказав: «Я відрубую голову кожному, хто скаже, що Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) помер!» Тоді піднявся Абу Бакр і прочитав слова Всевишнього Аллаха: *«Мухаммад — лише*

¹³ Аль-Байгаки.

Посланець. Були Посланці й до нього. Невже, якщо він помре чи його буде вбито, відступите ви? А хто відступить, той ніяк не зможе зашкодити Аллаху. Аллах же винагородить вдячних!» (сура «Родина Імрана», аят 144).

Коли Умар почув ці аяти – він заспокоївся. Він завжди заспокоювався, коли чув Коран. Посланцю (мир йому і благословення Аллаха) на той час було 63 роки. Він прожив у Мекці до початку пророчої місії 40 років. Після її початку 13 років він закликав до єдинобожжя. Потім переселився до Медіни і прожив там 10 років, протягом яких йому сходили одкровення доти, поки не було зіслано Коран повністю і закони Ісламу стали повними. Доктор Г.Лібон¹⁴ говорить у своїй книзі «Арабська цивілізація»: «Якщо ціна людини вимірюється згідно з її благородними справами, тоді Мухаммад – найвидатніша людина з тих, кого знає історія. Але релігійний фанатизм засліпив погляди багатьох західних істориків, які не визнали гідності Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха)».

¹⁴ Французький дослідник та лікар, відомий лекціями з історії Сходу. Імад ад-Дін Халіль, «Що сказали про іслам», С. 135.

Опис Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха)

Гінд ібн Абу Халя Ат-Тамімі сказав, описуючи Посланця (мир йому і благословення Аллаха):

«Обличчя Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) було красивим і на ньому відбивалося благородство, воно виблискувало як місяць у ніч повного місяця. Він був вище середнього зросту, але не надто високим. Голова не була маленькою. Його волосся було хвилястим і було заплетене в дві коси, а якщо було розпущеним, то не опускалося нижче мочок вух. Лоб був широким, брови тонкими, дугоподібними. Між ними проходила вена, яка здувалася, коли він гнівався. Ніс був тонким. Від нього (мир йому і благословення Аллаха) йшло світло. Він не був огрядним і не був худим. Його живіт і груди не випинали. У його ході відчувалася скромність і, коли він йшов, то наче спускався із висоти. Коли він обертався, то обертався усім тілом. Він частіше дивився униз, ніж на небо. Він першим вітав своїх сподвижників при зустрічі. Часто щось довго думав про себе, не розмовляв без необхідності. Говорив стисло, але змістовно».

Деякі риси його характеру

1) Досконалість розуму

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) досяг такої досконалості розуму, якої не досяг ніхто, крім нього. Кади Іййад сказав: «Ті, хто простежив і вивчив його життєвий шлях, дізнаються про його вислови і знання... Ті, хто займається цим, сприйняли його слова як ідеальні, а його вказівки – як докази у сфері поклоніння, медицини, вираховування спадщини і в інших науках.

У нього не було вчителя, він не вчився у школі, не вивчав книг тих, хто був до нього, і не займався із вченими. Він був неписьменним Посланцем, який не знав нічого, доки Аллах не навчив його. Знання, отримані ним, відповідали його розуму»¹⁵.

2) Очікування нагороди від Аллаха за терпіння на Його Шляху

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) був найкращим із тих, хто стійко переносив труднощі і випробування, очікуючи нагороди Всевишнього Аллаха. Він терпляче переносив усі труднощі на шляху поширення релігії Ісламу. Від Абд Аллаха ібн Масуда (хай буде вдоволений ним Аллах) передають, що він сказав: «Ніби, я дивлюся на Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), що розповідає про одного з Посланців, якого побив його ж народ: «Він стирав зі свого обличчя кров і казав: «О Аллах, прости моєму народу, воістину, вони не знають, що

¹⁵ «Аш-Шіфа бі Та'ріф Хукук аль-Мустафа».

роблять!»¹⁶. Джунуб ібн Суф'ян (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «В одному з походів у Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) кровоточив палець і він сказав: «Ти – лише палець, який кровоточить через те, що зустрів на шляху Аллаха?» (Аль-Бухарі; Муслім).

3) Щирість

Посланець (мир йому і благословення Аллаха) був щирим, як велів йому Аллах, сказавши у Корані: «Скажи: **«Скажи: «Воістину, моя молитва й виконання обрядів, моє життя й смерть — це все належить Аллаху, Господу світів! Немає рівного Йому. Саме це наказано мені, і я — перший із відданих Йому!»»** (сура «Худоба», аяті 162-163).

4) Доброта

Його дружина Аїша (хай буде вдоволений ним Аллах), коли її запитали про його характер, сказала: «Його моральністю був Коран»¹⁷. Це означало, що він велів робити те, що велить Коран, і забороняв робити те, що забороняє Коран, вирізняючись тими хорошими якостями, які згадані в Корані, і уникаючи поганих якостей і вчинків, від яких Коран застерігає. І це не дивно, адже Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Воістину, я був посланий, щоб довести благу вдачу і благі діяння до досконалості»¹⁸. І Аллах Всевишній описав його в Корані, сказавши: **«І, воістину, ти — доброго звичаю!»** (Сура «Тростина для

¹⁶ Аль-Бухарі; Муслім.

¹⁷ Ахмад.

¹⁸ Аль-Бухарі; Муслім.

письма», аят 4).

Анас ібн Малік (хай буде вдоволений ним Аллах), який безперервно служив Посланцю (мир йому і благословення Аллаха) протягом 10 років і знав про нього майже все, сказав: «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) був найкращим із людей за своєю вдачею»¹⁹.

Він також сказав: «Посланець (мир йому і благословення Аллаха) не сварився, не говорив погано і не проклинав. Коли він засуджував когось із нас, то говорив: «Що з ним? Хай запилиться його лоб!»²⁰.

5) Вихованість

Від Сагля ібн Са'да (хай буде вдоволений ним Аллах) передають, що він сказав: «Одного разу Посланцю Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) дали посудину, аби він випив із неї, і він відпив з неї. Праворуч від нього був хлопчик, а зліва – літні люди, і Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав хлопчику: «З твого дозволу я передам посудину їм», – маючи на увазі літніх. Хлопчик сказав: «Ні, клянуся Аллахом, я нікому не віддам своєї частки, що дісталася від тебе!» І Посланець (мир йому і благословення Аллаха) дав йому посудину в руки»²¹.

6) Любов до налагодження відносин між людьми

Від Сагля ібн Са'да (хай буде вдоволений ним Аллах) передають: «Одного разу жителі Куба (передмістя Медіни)

¹⁹ Аль-Бухарі; Муслім.

²⁰ Аль-Бухарі.

²¹ Аль-Бухарі; Муслім.

посварилися між собою так, що почали кидатися одне в одного камінням. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) дізнався про це і сказав: «Ходімо, примиримо їх»²².

7) Заклик до схвалюваного і заборона засуджуваного

Абу Саїд аль-Худрі (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Я чув, як Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Якщо хтось із вас побачить щось гідне осуду, то нехай змінить це власноруч, якщо ж він не зможе зробити це своїми руками, то нехай зробить це своїм язиком, а якщо не зможе і цього, то нехай зробить це своїм серцем, і останнє буде найслабшим проявом віри»²³.

8) Любов до чистоти

Він любив чистоту, дотримувався її і закликав мусульман до неї. Передають від Абу Маліка аль-Ашарі, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) говорив, що чистота – половина віри²⁴.

9) Оберігання язика

Від Абд Аллаха ібн Абу Ауфа (хай буде вдоволений ним Аллах) передають, що він сказав: «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) часто згадував Аллаха, уникав марнослів'я, довго вистоював молитву, проповідь

²² Аль-Бухарі.

²³ Муслім.

²⁴ Муслім.

читав коротко і не відмовлявся піти з вдовою або бідняком, щоб допомогти їм»²⁵.

10) Старанне поклоніння

Від Аїші (хай буде вдоволений нею Аллах) передають, що Посланець (мир йому і благословення Аллаха) вистоював нічну молитву так довго, що його ступні покривалися тріщинами, і Аїша сказала йому: «Чому ти робиш це, о Посланець Аллаха, адже Аллах простив тобі твої колишні і майбутні гріхи?» Він сказав: «А хіба я не маю бути вдячним рабом?»²⁶.

11) Доброта і м'якість

Від Абу Гурейри передається, що він сказав: «До Посланця (мир йому і благословення Аллаха) прибув Туфейль ібн Амр, із племені Даус із супутниками. Він сказав Посланцю Аллаха (мир йому і благословення Аллаха): «Воістину, Даус відмовився прийняти Іслам, тож проси у Аллаха покарання для них». Люди сказали: «Пропав Даус». Посланець же (мир йому і благословення Аллаха) попросив у Всевишнього: «О Аллах! Настав Даус на істинний шлях і поведи його Прямим шляхом»²⁷.

12) Гарний зовнішній вигляд

Від аль-Бара ібн Азіба передають, що Посланець (мир йому і благословення Аллаха) був середнього зросту,

²⁵ Ат-Тірмізі.

²⁶ Аль-Бухарі; Муслім.

²⁷ Аль-Бухарі; Муслім.

широкоплечий. Його волосся досягало мочок вух та аль-Бара бачив його в одязі червоного кольору, який пасував йому (мир йому і благословення Аллаха), як нікому іншому²⁸.

13) Скромність у мирському житті

Від Абд Аллаха ібн Масуда передають, що він сказав: «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) спав на рогожі, і коли він встав, то на його боці залишився слід, і ми сказали: «О Посланець Аллаха! Може ми принесемо для тебе постіль?» Він відповів: «Що мені до цього світу? У цьому світі я ніхто інший, як вершник, що сховався від сонця у тіні дерева, і який потім встав і полишив її (тобто тінь)»²⁹.

Від Амра ібн аль-Харіса (хай буде вдоволений ним Allah) передають: «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не залишив після своєї смерті ані дирхама, ані динара, ані раба, ані невольниці, і нічого крім білої мулиці, своєї зброї і землі, якою він пожертвував»³⁰.

14) Благородство

Від Сагля ібн Са'да передають: «Жінка прийшла до Посланця (мир йому і благословення Аллаха) з плащем і сказала: «О Посланець Аллаха! Я виткала це своїми руками, щоб ти одягнув його». І Посланець (мир йому і благословення Аллаха) взяв його, адже мав у ньому потребу. Він вийшов до нас і один чоловік сказав йому: «О Посланець

²⁸ Аль-Бухарі; Муслім.

²⁹ Ат-Тірмізі.

³⁰ Аль-Бухарі.

Аллаха! Подаруй його мені!» І Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Так!». Він сів на своє місце, потім повернувся, згорнув плащ і передав його тому, хто просив. Люди сказали чоловікові: «Ти вдало попросив Посланця, адже ти знав, що він не відмовляє тому, хто просить!» Він (чоловік) відповів їм: «Клянуся Аллахом, я попросив його тільки для того, щоб плащ став моїм саваном у день моєї смерті». Сагль сказав: «І плащ став його саваном»³¹.

15) Сильна віра в Аллаха

Від Абу Бакра Ас-Сиддіка (хай буде вдоволений ним Аллах) передають: «Я подивився на ноги багатобожників над нашими головами, коли ми були в печері, і сказав: «О Посланець Аллаха! Якщо хтось із них подивиться собі під ноги, то побачить нас!» На що він відповів: «О Абу Бакр! Що ти думаєш про двох, третім з яких є Аллах?»³².

16) М'якість та милосердя

Від Абу Катади (хай буде вдоволений ним Аллах) передають: «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) вийшов до нас і Умама, дочка аль-Аса (онучка Посланця) була на його плечі. Він звершував молитву і коли робив поясний уклін, то клав дівчинку, а коли здіймався, то піднімав її»³³.

³¹ Аль-Бухарі.

³² Аль-Бухарі; Муслім.

³³ Аль-Бухарі; Муслім.

17) Жалість

Від Анаса (хай буде вдоволений ним Аллах) передається, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Воістину, почавши звершувати молитву, я хочу робити її довше, але почувши плач дитини я скорочую молитву, знаючи, як сильно переймається мати дитини через її плач»³⁴.

18) Богобоязливість

Від Абу Гурейри передається, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Воістину, я повертаюся до своєї сім'ї і знаходжу фінік, що впав, і піднімаю його, щоб з'їсти, проте залишаю його, боячись того, що він може бути з милостині»³⁵.

19) Щедре витрачання на Шляху Аллаха

Від Анаса ібн Маліка передають, що він сказав: «Не було такого, щоб у Посланця Аллаха попросили щось за прийняття Ісламу, і щоб він не дав. Одного разу до нього прийшов чоловік і Посланець (мир йому і благословення Аллаха) дав йому стільки овець, скільки поміщається між двома горами. Повернувшись до свого народу, той чоловік сказав: «О, люди! Прийміть Іслам, адже Мухаммад дає так, як дає той, хто не боїться бідності»³⁶.

³⁴ Аль-Бухарі,

³⁵ Аль-Бухарі.

³⁶ Муслім.

20) Любов і взаємодопомога

Від Аїші (хай буде вдоволений ним Аллах) передають, що коли її запитали про те, що робив Посланець (мир йому і благословення Аллаха) у своєму будинку, вона сказала: «Він був у служінні своїй родини, а коли приходив час молитви, він йшов молитися»³⁷.

Аль-Бара ібн Азіб сказав: «Я бачив Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) в день битви біля рову, він носив землю так, що пил покривав волосся на його грудях – а він був чоловіком із густим волоссям, і він декламував вірші Абд Аллаха ібн Раваха (хай буде вдоволений ним Аллах):

О Аллах! Якби не Ти,

Ми не стали б на істинний шлях.

І не давали б милостиню і не молилися.

Зішли на нас Свій спокій

І зміцни наші ступні при зустрічі з ворогом,

Воістину, вороги напали на нас,

І якщо вони захочуть смутити, то ми відкинемо її.

Він підвищував свій голос, декламуючи це»³⁸.

21) Правдивість

Його дружина Аїша (хай буде вдоволений ним Аллах) говорила про нього: «Не було риси характеру більш ненависної йому, ніж брехливість. І, бувало, що людина

³⁷ Аль-Бухарі.

³⁸ Аль-Бухарі.

брехала в присутності Посланця (мир йому і благословення Аллаха) і він (Посланець) відчував у своїх грудях неприємне почуття, яке у нього проходило, коли він дізнавався, що та людина покалася у брехні»³⁹.

Про його правдивість свідчать і його вороги. Так, Абу Джагль відрізнявся найбільшою ворожістю до Посланця (мир йому і благословення Аллаха), але і він одного разу сказав: «О Мухаммад! Я не кажу, що ти брехун, але я не визнаю того, з чим ти прийшов і до чого закликаєш». Тоді Аллах Всевишній послав аят: **«Ми знаємо, що тебе засмучують їхні слова. Вони не вважають тебе за брехуна — нечестивці заперечують знамення Аллаха!»** (Сура «Худоба», аят 33).

22) Ревне ставлення до заборон Аллаха

Аїша (мир йому і благословення Аллаха) говорила про нього: «Якщо у Пророка (мир йому і благословення Аллаха) був вибір, то він обирав більш легку справу, якщо вона не була гріховною. Він віддалявся від гріховного і він ніколи не мстився за себе особисто доти, поки не зневажалися заборони Аллаха, і тоді він мстився заради Нього»⁴⁰.

23) Привітність

Абд Аллах ібн Харіс (хай буде вдоволений ним Аллах) говорив про Посланця (мир йому і благословення Аллаха): «Я не бачив нікого більш усміхненого, ніж Посланець Аллаха (мир йому і

³⁹ Ат-Тірмізі.

⁴⁰ Аль-Бухарі; Муслім.

благословення Аллаха)»⁴¹.

24) Вірність і порядність

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) відрізнявся унікальною порядністю. На це вказує хоча б те, що мекканські багатобожники, люто ворогуючи з ним, не зважаючи на свою ворожість, віддавали йому на зберігання свої цінності. Порядність Посланця (мир йому і благословення Аллаха) виявилася під час його переселення до Медіни. Не дивлячись на ну шкоду, якої йому заподіяли курайшити, він наказав своєму двоюрідному брату Алі ібн Абу Талібу затриматися на 3 дні після нього (мир йому і благословення Аллаха), щоб роздати курайшитами їхнє майно, віддане на зберігання⁴².

Іншим прикладом його вірності в дотриманні угод був випадок, що стався під час укладення мирного договору з курайшитами в Худайбії. Представник курайшитів Сугайль ібн Амр поставив умову, згідно з якою мусульмани мали передавати мекканським язичникам перебіжчиків із Мекки, незалежно від їхньої релігії, і щоб мусульмани не перешкоджали язичникам у поверненні втікачів. Цей пункт викликав обурення мусульман, але Сугайль відмовився прибрати його з договору, незважаючи на негативне ставлення Посланця (мир йому і благословення Аллаха) до такої умови. І в цей момент із Мекки в ланцюгах до мусульман біг Абу Джандаль – син Сугайля ібн Амра. Сугайль сказав: «О Мухаммад! Ось його я вимагаю видати першим!» Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Дозволь йому залишитися у мене!» Сугайль сказав:

⁴¹ Ат-Тірмізі.

⁴² “Сіра” Ібн Гішам.

«Я цього не зроблю!» Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Зроби це!» Сугайль знову відповів відмовою. Абу Джандаль зрозумів, що йому загрожує, і звернувся до мусульман, намагаючись вплинути на їхні почуття: «О мусульмани! Невже я повернуся до багатобожників, коли я прийшов мусульманином?! Хіба ви не бачите, що я стерпів?» Багатобожники в Мецці катували його, щоб він відмовився від Ісламу.

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) повернув його язичникам, відповідно до угоди⁴³.

Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав Абу Джандалу: «О Абу Джандаль! Терпи і розраховуй на нагороду Аллаха! Він дасть тобі і тим, хто з тобою, вихід і порятунок. Воістину, ми уклали договір із цими людьми і ми не зраджуємо»⁴⁴.

Потім Посланець (мир йому і благословення Аллаха) повернувся до Медіни і туди втік Абу Басір – курейшит, який прийняв Іслам. Із Мекки за ним відправили двох осіб, які звернулися до Посланця: «Як щодо договору з нами?» І Посланець (мир йому і благословення Аллаха) передав його їм.

25) **Хоробрість і непохитність**

Алі ібн Абу Таліб (мир йому і благословення Аллаха): «У день битви біля Бадру ми ховалися за Посланцем (мир йому і благословення Аллаха), який був найближче до ворога, і він був найхоробрішим у той день»⁴⁵.

⁴³ Аль-Бухарі.

⁴⁴ Ахмад.

⁴⁵ Ахмад.

Що ж стосується його хоробрості поза війною, то передають від Анаса ібн Маліка (хай буде вдоволений ним Аллах), що він розповідав: «Посланець (мир йому і благословення Аллаха) був найкращим і найхоробрішим серед людей. Одного разу вночі жителі Медіни злякалися гучного звуку і вийшли зі своїх будинків. Там їх зустрів Посланець (мир йому і благословення Аллаха), сам, озброєний мечем, верхи на неосідланому коні Абу Тальхи. Він взявся заспокоювати людей, кажучи їм: «Не бійтеся, не бійтеся!»⁴⁶.

Перед битвою коло Ухуду Посланець (мир йому і благословення Аллаха) звернувся за порадою до своїх сподвижників, які вирішили вступити в бій. Сам Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) вважав інакше, але не став їм перечити. Сподвижники, побачивши що вони винесли рішення всупереч волі Посланця (мир йому і благословення Аллаха), пошкодували про це. Ансари прийшли до нього і сказали: «О Посланець Аллаха! Зроби як тобі завгодно!» Він сказав: «Не личить Посланцю, якщо він одягнув обладунки, зняти їх, доки він не воював!»⁴⁷.

26) Щедрість і великодушність

Ібн Аббас (хай буде вдоволений ним Аллах): «Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) був найщедрішим із людей, але особливо щедрим він був у Рамадан, коли до нього приходив Джібріль і навчав його Корану. Посланець бував більш щедрим, ніж вітер, що летить»⁴⁸.

⁴⁶ Аль-Бухарі; Муслім.

⁴⁷ Ахмад.

⁴⁸ Аль-Бухарі; Муслім.

Абу Зарр аль-Гифарі (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Я йшов із Посланцем (мир йому і благословення Аллаха) в одному з кварталів Медіни і ми вийшли в бік гори Ухуд. Він виголосив: «О Абу Зарр!» Я відповів: «Ось я, о Посланець Аллаха!» Він сказав: «Я не хотів би мати гору золота завбільшки з Ухуд, і щоб залишився у мене з неї динар хоча б на одну ніч, крім як для виплати боргу, без того, щоб я не зробив так, так і так». І він показав, як наче роздає направо, наліво і назад»⁴⁹.

Джабір ібн Абд Аллах (хай буде вдоволений ним Аллах) говорив: «Ніколи не було такого, щоб у Посланця (мир йому і благословення Аллаха) попросили щось, і він би сказав: «Ні!»⁵⁰.

27) Сором'язливість

Абу Саїд аль-Худрі (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Посланець (мир йому і благословення Аллаха) був більш сором'язливим, ніж незаміжня дівчина у своїй кімнаті. І коли він бачив щось, що не подобалося йому, то ми бачили це по його обличчю»⁵¹.

28) Скромність

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) був дуже скромним, і той, хто приходив до його мечеті, не міг упізнати Посланця серед його сподвижників. Анас ібн Малік говорить: «Ми сиділи з Посланцем Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) в мечеті, аж-но до неї заїхав

⁴⁹ Аль-Бухарі.

⁵⁰ Аль-Бухарі; Муслім.

⁵¹ Аль-Бухарі; Муслім.

чоловік на верблюді, стриножив його і запитав: «Хто з вас Мухаммад?» А Посланець в цей час сидів серед сподвижників, спершись на подушку. І ми йому відповіли: «Ось цей світлошкірий чоловік, що спирається на подушку»⁵². Посланець (мир йому і благословення Аллаха) не старався відрізнятись від своїх сподвижників.

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) не відмовлявся піти з бідняком або з нужденним, щоб допомогти їм, і не виявляв зверхності до них, як про це було сказано вище.

29) Милосердя та співчуття

Абу Масуд аль-Ансарі (хай буде вдоволений ним Аллах) розповідав: «До Посланця (мир йому і благословення Аллаха) прийшов чоловік і сказав: «Клянуся Аллахом, я із запізненням приходжу на ранкову молитву через такого-то, який занадто довго звершує молитву». І я не бачив Посланця (мир йому і благословення Аллаха) більш розгніваним під час проповіді, ніж у цей день. Він сказав: «О люди! Воістину, серед вас є відразливі, і який-би з вас не очолював спільну молитву, нехай не затягує її! Адже, справді, серед людей є літні, слабкі і ті, що квапляться»⁵³.

Усама ібн Зейд (хай буде вдоволений ним Аллах) розповідав: «Ми були в Пророка (мир йому і благословення Аллаха), коли до нього прийшов посланець від однієї з його дочок. Вона кликала Посланця (мир йому і благословення Аллаха) до свого сина, який був при смерті. Посланець сказав тому, хто прийшов: «Повернись і повідом їй, що

⁵² Аль-Бухарі.

⁵³ Аль-Бухарі; Муслім.

Аллаху належить те, що Він узяв, і все у Нього до призначеного часу, і вели їй терпіти і чекати нагороди від Аллаха».

Потім вона (дочка Посланця, мир йому і благословення Аллаха) знову відправила посланця до батька і просила його неодмінно прийти. Він пішов туди разом з Саадом ібн Убада і Муазом ібн Джабаль. Коли вони прийшли, Посланцю дали дитину, дихання якої переривалося. Очі Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) наповнилися слізьми. Саад запитав його: «Що це, о Посланець Аллаха?» І він відповів: «Це – милість, яку Аллах вклав у серця своїх рабів, і воістину Аллах змилується над милостивими» (Аль-Бухарі; Муслім).

30) Лагідність і прощення

Від Анаса ібн Маліка передають: «Я йшов з Посланцем (мир йому і благословення Аллаха) і на ньому був плащ з Наджрана з грубою підкладкою. Його наздогнав бедуїн і сильно потягнув за ворот плаща так, що я побачив слід на шиї Посланця (мир йому і благословення Аллаха). Бедуїн сказав: «О Мухаммад! Вели, щоб мені дали з майна Аллаха, яке є у тебе!» Посланець засміявся і сказав подати йому» (Аль-Бухарі; Муслім).

Також прикладом лагідності Посланця (мир йому і благословення Аллаха) був хадис Зейда ібн Сана – одного з іудейських вчених, у якого Посланець взяв у борг (мир йому і благословення Аллаха) на потреби тих, хто недавно прийняв Іслам. Зейд розповів про це так: «І коли до закінчення терміну погашення боргу залишалось два або три дні, Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) пішов на похорон одного з ансарів, а разом з ним

Абу Бакр, Умар, Усман і група інших сподвижників. Посланець звершив молитву за померлого і сів біля стіни. Я взяв його за сорочку, з похмурим обличчям я подивився на нього, і потім сказав: «Ти не збираєшся повертати мені борг, Мухаммаде? Клянуся Аллахом, я не знав, що ви – рід Абд аль-Муталіба, тягнете зі сплатою боргів, адже я спілкувався з вами раніше!» Я подивився на Умара (хай буде вдоволений ним Аллах), очі якого оберталися. Потім він (Умар) подивився на мене і сказав: «Ворог Аллаха! Ти говориш Посланцю Аллаха те, що я почув, і робиш те, що я бачу?! Присягаюся Тим, Хто послав його з істиною, якби я не боявся не потрапити до Раю, то вдарив би цим мечем по твоїй шії!» Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав спокійно: «О Умар! Ми більше маємо потребу в тому, щоб ти порадив мені виплатити борг, як належить, а йому – гідно вимагати його. Йди з ним, заплати йому борг і дай йому зверху 20 са' (міра об'єму) за те, що ти налякав його». Умар пішов зі мною, віддав мені мій борг і дав зверх 20 са' фініків. Я запитав його: «Що це за додача?» Він сказав: «Посланець Аллаха наказав мені дати це за те, що я налякав тебе». Я запитав: «А чи знаєш ти мене, о Умар?» Він відповів: «Ні, а хто ти?» Я сказав: «Зейд ібн Сана». Умар запитав: «Юдейський вчений?» Я сказав: «Так, іудейський вчений». Він запитав мене: «А що змусило тебе сказати те, що ти сказав Посланцю Аллаха і зробити те, що ти зробив?» Я відповів: «О Умар, в особі Посланця Аллаха, коли я подивився на нього, я знайшов усі ознаки пророцтва, окрім двох, які я не перевіряв у нього раніше: його м'якість випереджає його незнання, і те, що сильне неуцтво, спрямоване проти нього, не додає йому нічого, крім м'якості. Тепер я випробував його і побачив ці якості в ньому. Будь свідком, Умар, що я вдовольнився Аллахом, як Господом, Ісламом, як релігією, а Мухаммадом, як Посланцем (мир йому і благословення Аллаха). І будь

свідком, що я роблю половину свого майна – а я найбагатша людина в Медіні – милостинею для громади Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха)» Умар сказав: «Або частині громади, адже ти не зможеш допомогти їм усім». Я сказав: «Так, або частині громади».

Потім Умар і Зейд рушили до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і Зейд засвідчив, що немає божества, гідного поклоніння, крім Аллаха, і що Мухаммад – Його раб і Посланець. Зейд увірував у нього, супроводжував його в усіх походах і помер під час походу на Табук, хай помилує його Аллах⁵⁴.

Можливо, одним із найкращих прикладів того, як Посланець (мир йому і благословення Аллаха) любив прощати, було те, коли він, увійшовши до Мекку переможцем, сказав наступні слова (і це мекканцям, які шкодили йому, як тільки могли, і навіть змусили його переселитися!). Так от, він сказав їм, коли їх зібрали перед ним у мечеті: «Як ви думаєте, що я з вами зроблю?» Вони відповіли: «Добро, благородний брат, син благородного брата!» Він сказав їм: «Йдіть, адже Ви – вільні!»⁵⁵.

31) Терпіння

Він був зразком терпіння. Перед початком заклику до Ісламу він терпів те, що робив його народ, поклоняючись ідолам, а після початку відкритого заклику він стійко і терпляче переносив усіляку шкоду, яку йому заподіювали багатобожники: спочатку в Мецці, а потім лицеміри в Медіні. Він був зразком терпіння, коли втрачав тих, кого любив. За його життя померли його дружина Хадіджа, усі

⁵⁴ Ібн Хіббан.

⁵⁵ Аль-Байгаки.

його діти, крім Фатіми. Також за його життя помер його дядько Абу Таліб і загинув інший дядько – Хамза. При цьому Посланець залишався терплячим, очікуючи винагороди від Аллаха за ці випробування.

Анас ібн Малік (хай буде вдоволений ним Аллах) говорить: «Ми зайшли з Посланцем до Абу Юсуфа – чоловіка, жінка якого годувала сина Пророка (мир йому і благословення Аллаха) Ібрагіма – і Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) взяв Ібрагіма на руки, поцілував і вдихнув його запах. Потім ми прийшли туди, коли Ібрагім помер, і з очей Посланця (мир йому і благословення Аллаха) котились сльози. Абд ар-Рахман ібн Ауф (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав йому: «І ти теж, о Посланець Аллаха?» Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «О ібн Ауф, це – милосердя!» У нього знову пішли сльози і він сказав: «Воістину, очі плачуть, а серце сумує і ми не говоримо нічого, окрім того, що викликає задоволення Аллаха, і ми, о Ібрагім, засмучені через розлуку з тобою!»⁵⁶.

32) Справедливість

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) був справедливим у життєвих і релігійних справах. Від Аїші (хай буде вдоволений ним Аллах) передають: «Курайшитів хвилювало питання жінки з роду Махзум (одного зі знатних курайшитських родів), яка вкрала. Вони сказали: «Хто з вас попросить за неї Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха)?» Вони сказали: «А хто зможе зробити це крім Усами ібн Зейда, улюбленця Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха)?» І Усама

⁵⁶ Аль-Бухарі.

звернувся до Посланця (мир йому і благословення Аллаха) із клопотанням за цю жінку. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Ти клопочеш у питанні, пов'язаному із одним із покарань, встановлених Аллахом?!» Потім він встав і сказав: «Тих, хто був до вас, згубило те, що коли = крала знатна людина, вони залишали її, а коли крав простолодин, вони карали його. І клянуся Аллахом, якби Фатіма, дочка Мухаммада, вкрала, то я наказав би відрізати руку і їй!»⁵⁷.

Він показував справедливість своїм прикладом. Усейд ібн Худейр (хай буде вдоволений ним Аллах) розповідав: «Один з ансарів веселив сподвижників, розповідаючи їм щось смішне. Посланець штовхнув його в бік палицею, яка була в його руці, і той ансар сказав йому: «Я хочу відповісти тобі тим же!» Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Відповідай тим же». Той чоловік сказав: «Але на тобі сорочка, а на мені її не було». Посланець (мир йому і благословення Аллаха) підняв свою сорочку і ансар обійняв його, поцілував у живіт і сказав: «Я просто хотів зробити це, о Посланець Аллаха!»⁵⁸.

33) Богобоязливість

Посланець (мир йому і благословення Аллаха) був найбільш богобоязливим із усіх людей. Абд Аллах ібн Масуд (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Посланець сказав мені: «Почитай мені Коран». Я сказав: «О Посланець Аллаха, мені читати Коран тобі, коли він тобі й був зісланий?!» Він сказав: «Так». І я прочитав йому суру «Жінки», поки не дійшов до аята: *«А що буде, коли Ми*

⁵⁷ Аль-Бухарі; Муслім.

⁵⁸ Абу Дауд.

приведемо свідка із кожної громади, а тебе зробимо свідком над ними?» (Сура «Жінки», аят 41). Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Досить». Я повернувся до нього і побачив, що з його очей котилися сльози»⁵⁹.

Його дружина Аїша (хай буде вдоволений ним Аллах) казала, що коли Посланець (мир йому і благословення Аллаха) бачив у небі хмари, то починав хвилюватися. Вона запитала його про причину цього, і він відповів: «Я не знаю, можливо це схоже на те, що кажуть люди». І він прочитав аят: *«Коли ж вони побачили хмару, яка насувалася на їхні долини, то сказали: «Ця хмара пролле на нас дощ!» Таж ні! Ось те, що ви намагалися прискорити — вітер, який несе болісну кару!»* (сура «Піски», аят 24).

34) Невимогливість і вдоволення малим

Умар ібн аль-Хаттаб (хай буде вдоволений ним Аллах) розповідав: «Я прийшов до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха). Він лежав на циновці, на якій нічого не було. Під його головою була подушка зі шкіри, набита пальмовим волокном. Біля його ніг лежав шкіряний килим, а біля голови на стіні висів бурдюк. Я побачив на його боці сліди від циновки і заплакав. Він запитав мене: «Що змусило тебе плакати?» Я сказав: «О Посланець Аллаха, воістину, Кісра і Цезар насолоджуються благами цього світу, а ти ж – Посланець Аллаха! «Він сказав: «А хіба ти не задоволений тим, що вони мають все у цьому житті, а ми будемо володіти цим у житті майбутньому?»»⁶⁰.

⁵⁹ Аль-Бухарі; Муслім.

⁶⁰ Аль-Бухарі; Муслім.

35) Доброзичливість до усіх людей, враховуючи ворогів

Від Аїші (хай буде вдоволений ним Аллах) передають, що вона запитала Посланця (мир йому і благословення Аллаха): «Чи був у твоєму житті день важчий, ніж день битви біля гори Ухуд?» Він сказав: «Я зустрів у твоєму народі те, що зустрів, і найважчим днем був день Акаба, коли я запропонував Ібн Абд Яліль ібн Абд Кіляль захистити мене, а той не погодився. Я з сумом на обличчі пішов і отямився тільки біля Карну ас-Са'аліб. Я підняв голову і побачив хмари, у тіні яких я перебував, і я побачив у них Джібріля, який покликав мене. Він сказав: «Воістину, Аллах чув відповідь твого народу тобі і Він відправив до тебе янгола гір, аби ти наказав йому вчинити з багатобожниками так, як вважатимеш за потрібне». І мене покликав янгол гір, привітав мене і сказав: «Зроби, як хочеш, якщо побажаєш, я розчавлю їх найбільшими двома горами, які є в Мецці!» Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Ні, я сподіваюся, що Аллах виведе з їхніх нащадків тих, хто буде поклонятися Аллаху Єдиному і не буде надавати йому рівних!»⁶¹.

Ібн Умар (хай буде вдоволений ним Аллах) розповідав, що коли помер глава лицемірів Абд Аллах ібн Салюль⁶², його син Абд Аллах (хай буде вдоволений ним Аллах) прийшов до Посланця (мир йому і благословення Аллаха) і попросив того дати йому свою сорочку, щоб використати її як саван. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) дав йому сорочку і встав, щоб помолитися за його батька, встав і Умар. Він узяв Посланця за одяг і сказав: «О Посланець Аллаха! Невже ти будеш молитися за нього, адже

⁶¹ Аль-Бухарі; Муслім.

⁶² Пізніше з Медини було вигнано плем'я бану Мусталік.

Аллах заборонив тобі робити це?» Посланець (мир йому і благословення Аллаха) відповів: **«Проси для них прощення чи не проси — навіть якщо ти проситимеш для них прощення сімдесят разів, Аллах не простить їх! Це так, бо вони не увірували в Аллаха та Його Посланця! Аллах не веде прямим шляхом людей нечестивих!»** (Сура «Каяття», аят 80). А я попрошу більше семидесяти разів». Умар сказав: «Але ж він – лицемір!» І тоді Аллах зіслав аят: **«Ніколи не молися за жодного з них і не стій над могилою його! Вони не увірували в Аллаха, Його Посланця й померли нечестивими!»** (сура «Каяття», аят 84)⁶³.

⁶³ Аль-Бухарі; Муслім.

Деякі приклади етикету Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха)

1 – Він був у близьких стосунках зі своїми сподвижниками і постійно знаходився поряд з ними

Доказом цього є те, що до нас дійшли детальні знання про життя Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), а також відомості про його особисті і суспільні справи. Він (мир йому і благословення Аллаха) був прикладом для наслідування у всіх справах. Джарір ібн Абд Аллах сказав: «Посланець (мир йому і благословення Аллаха) жодного разу не цурався мене з тих пір, як я прийняв Іслам. І коли він зустрічав мене, завжди усміхався. Я поскаржився йому, що мені важко втриматися на коні, а він поплескав мене по грудях і сказав: «О, Аллах! Зміцни його і спрямуй на правильний шлях і нехай він слідує йому»⁶⁴.

Він жартував зі своїми сподвижниками і веселив їх. Анас ібн Малік (хай буде вдоволений ним Аллах) говорив, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) був найкращим із людей за вдачею. У Анаса був брат, якого звали Абу Умейр, і Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) коли бачив його, то казав: «О Абу Умейр, що зробив ан-Нугейр?» Тому що у Абу Умейра була пташка, яку він звав ан-Нугейр, і він із нею грав⁶⁵.

Гумор Посланця Аллаха не обмежувався тільки словами. Анас ібн Малік говорив, що один з кочівників, якого звали Загір ібн Хірам, робив подарунки Посланцю

⁶⁴ Аль-Бухарі.

⁶⁵ Муслім.

(мир йому і благословення Аллаха). Споряджаючи його в дорогу, Посланець говорив: «Загір – наш кочівник, а ми для нього – його осідлі жителі». Якось Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) побачив як він продає товар, підійшов до нього з-за спини і охопив його руками. Загір, не бачивши його, сказав: «Хто це? Відпусти мене!» Він повернувся до Посланця (мир йому і благословення Аллаха) і, упізнавши його, притис спину до його грудей, і Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Хто купить цього раба?» Загір сказав: «О Посланець Аллаха, ти побачиш, що я – неходовий товар». Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Але перед Аллахом ти таким не є», або сказав: «Але перед Аллахом ти дорогий!»⁶⁶.

2 – Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) радився зі своїми сподвижниками у питаннях, щодо яких не було прямої вказівки від Аллаха

Абу Гурейра (хай буде вдоволений ним Аллах) розповідав: «Я не бачив нікого, хто радився б зі своїми сподвижниками більше, ніж Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха)⁶⁷.

3 – Він (мир йому і благословення Аллаха) відвідував хворих: мусульман і немусульман

Він завжди запитував про своїх сподвижників, питав про їхні справи, і коли йому повідомляли, що хтось із них хворий, він поспішав відвідати хворого і з ним йшли його сподвижники. Ці відвідування не обмежувалися тільки

⁶⁶ Ібн Хіббан.

⁶⁷ Ат-Тірмізі.

мусульманами – він (мир йому і благословення Аллаха) відвідував також і інших. Передають від Анаса, що він розповів: «Юнак-юдей, що прислужував Посланцю (мир йому і благословення Аллаха) захворів, і Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) відвідав його, сів біля його голови і сказав йому: «Прийми Іслам». Юнак подивився на свого батька, який був там, і той сказав: «Послухайся Абу аль-Касіма», і юнак прийняв Іслам. Коли Посланець (мир йому і благословення Аллаха) вийшов від нього, то промовляв: «Хвала Аллаху, Який врятував його від Вогню»⁶⁸.

4 – Він (мир йому і благословення Аллаха) платив добром за добро

Посланець (мир йому і благословення Аллаха) говорив: «Захистіть того, хто порпосив вашого захисту ім'ям Аллаха; подайте тому, хто попросив вас заради Аллаха; відвідайте того, хто покликав вас; і нагородіть того, хто зробив вам добро, а якщо ви не знайдете чим віддячити йому, то попросіть Аллаха за нього, поки не відчуєте, що віддячили йому»⁶⁹.

Його дружина Аїша (хай буде вдоволений ним Аллах) сказала про нього: «Посланець Аллаха приймав подарунок і винагороджував за нього»⁷⁰.

5 – Його любов до всього доброго

Анас ібн Малік сказав: «Я жодного разу не торкнувся шовку або парчі м'якшої на дотик, ніж рука Посланця (мир

⁶⁸ Аль-Бухарі.

⁶⁹ Ахмад.

⁷⁰ Аль-Бухарі.

йому і благословення Аллаха); і не відчував запаху приємнішого, ніж запах від нього».

6 – Він (мир йому і благословення Аллаха) любив заступатися і клопотати за будь-які добрі справи

Від ібн Аббаса (хай буде вдоволений ним Аллах) передають, що чоловік Баріри був рабом, якого звали Мугис, і ібн Аббас сказав: «І зараз я ніби дивлюся на нього, він йде слідом за Барірою, сумуючи, і сльози течуть його бородою. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав Аббасу: «О Аббас! Хіба тебе не дивує любов Мугиса до Баріри і неприязнь Баріри до Мугиса?» І Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав Барірі: «Чи не повернешся ти (до Мугиса)?» Вона запитала: «Чи ти наказуєш мені, о Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха)?» Він відповів: «Я просто заступаюсь». Вона сказала: «Я не маю у цьому потреби»⁷¹.

7 – Він сам доглядав за собою.

Коли Аїшу (хай буде вдоволений нею Аллах) запитали про те, що робив Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) у своєму домі, то вона відповіла: «Він був із людей, що самі чистять свій одяг, доять свою вівцю і самі обслуговують себе»⁷². І він був настільки благородним, що прислужував іншим. Від Аїші також передають, що вона сказала, коли її питали, що робив Посланець (мир йому і благословення Аллаха) у себе вдома:

⁷¹ Аль-Бухарі.

⁷² Абу Й'алія.

«Він доглядав за своєю родиною і коли чув заклик на молитву, то йшов»⁷³.

⁷³ Аль-Бухарі.

Об'єктивні свідчення щодо його пророчої місії

Німецький поет Гете пише: «Я шукав в історії найвищий приклад ідеальної людини і знайшов його в арабському пророці Мухаммаді»⁷⁴.

Професор Кейт Мур говорить у своїй книзі «Людна, що розвивається»: «Я не знаходжу труднощів у визнанні Корану словом Аллаха, адже опис зародку в Корані не може бути заснований на науковій думці сьомого століття. Єдиний розумний висновок – що усі ці описи були відкриті Мухаммаду (мир йому і благословення Аллаха) Аллахом»⁷⁵.

Уол Д'юррант пише у своїй книзі «Історія цивілізації» в 11-й частині: «Якщо ми будемо судити про велич тим впливом, який вчинив великий чоловік на людей, то скажемо, що Посланець мусульман – найвеличніший серед великих людей у історії. Він зупинив фанатизм і вигадки, спорудив над іудаїзмом та християнством та релігією свого народу легку, ясну і сильну релігію, яка дійшла до наших днів, маючи силу великої ідеї»⁷⁶.

Джордж Ді Гулз пише у своїй книзі «Життя»: «Сумнів у місії Мухаммада є сумнівом у божественній могутності, яка охоплює усі творіння»⁷⁷.

Вчений Уелс пише у своїй книзі «Істинний Посланець»: «Найбільш очевидний доказ правдивості

⁷⁴ Мухаммад Усман, С. 20

⁷⁵ Дослідник з Торонто, Канада.

⁷⁶ Абд аль-Муті ад-Даляті. Я знайшов Мухаммада й не втратив Христа.

⁷⁷ Попереднє джерело.

Посланця це те, що його сім'я і найближчі до нього люди першими увірували в нього, адже вони знали про всі його таємниці, і якби вони сумнівалися у його правдивості, то не увірували б у нього»⁷⁸.

Сходознавець Хіл пише у своїй книзі «Арабська цивілізація»: «Ми не знаємо в історії людства релігії, яка поширилася б із такою швидкістю і змінила б світ, як це зробив Іслам. Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) вивів цілу громаду, створив умови для поклоніння Аллаху на Землі і встановив основи справедливості, соціальної рівності, а також встановив порядок, узгодженість, покірність і велич серед народів, які колись не знали нічого, крім анархії»⁷⁹.

Іспанський сходознавець Жан Лік пише у своїй книзі «Араби»: «Неможливо описати життя Мухаммада краще, ніж його описав Аллах Своїми словами: **«Ми відіслали тебе тільки як милість до світів.»** (сура «Пророки», 107 аят). Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) був справжньою милістю, і я прошу благословення для нього»⁸⁰.

Бернард Шоу пише в своїй книзі «Іслам через сто років»: «Весь світ цілком прийме Іслам, а якщо він не прийме його відкрито під ім'ям Ісламу, то він прийме його під псевдонімом і прийде день, коли Захід прийме релігію Іслам. Захід сторіччями читав книги, сповнені небилицями про Іслам. Я ж написав книгу про Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха), але вона була конфіскована, тому що вийшла за межі англійських традицій».

⁷⁸ Попереднє джерело.

⁷⁹ Попереднє джерело.

⁸⁰ Попереднє джерело.

Дружини Посланця (мир йому і благословення Аллаха)

Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) був одружений на 11-ти жінках після смерті своєї першої дружини Хадіджі (хай буде вдоволений ним Аллах). Всі вони вже були заміжні до нього і були немолодими, окрім однієї – Аїши (хай буде вдоволений нею Аллах) – вона була незайманою. Шестеро його дружин були з племені Курейш, а решта – з інших арабських племен, одна була з коптів, вона народила йому сина Ібрагіма. Посланець Аллаха говорив:

«Коли ви будете правити коптами, ставтесь до них добре, тому що вони відповідальні і підтримують родинні зв'язки»⁸¹.

Він (мир йому і благословення Аллаха) був одружений на стількох жінках з таких причин:

1 – Релігійно-законодавча причина. Наприклад, його одруження на Зейнаб бінт Джахш (хай буде вдоволений нею Аллах), тому що араби до Ісламу забороняли одружуватися на колишніх дружинах прийомних синів⁸² через переконання, що такий шлюб подібний шлюбу з дружиною рідного сина. Аллах сказав у Корані: ***«Коли Зейд задовольнив із нею своє бажання, Ми віддали її за тебе, щоб на віруючих не було вини через відносини з***

⁸¹ Абд ар-Раззак.

⁸²Кличте названих синів за іменами їхніх батьків. Це справедливіше перед Аллагом. А якщо ви не знаєте імен їхніх батьків, то вони — ваші брати в релігії та близькі! Не буде гріха на вас, якщо ви попередньо не мали такого наміру в серці. Аллаг — Прощаючий, Милосердний! (Аль-Ахзаб, 5).

дружинами своїх названих синів, коли ті задовольнять із ними своє бажання. Наказ Аллаха має бути виконано!» (сура «Військові загони», 37 аят).

2 – Політична причина, метою якої було зближення сердець і набуття взаємної симпатії племен. Посланець (мир йому і благословення Аллаха) був зятем найбільш сильних і впливових курайшитських та інших арабських племен, і він наказав слідувати цьому прикладу своїм сподвижникам. Так він (мир йому і благословення Аллаха) відправив Абд ар-Рахмана ібн Ауфа у місцевість Дума аль-Джандаль і сказав: «Якщо вони послухаються тебе, то одружиться із дочкою їх правителя»⁸³.

Професор Каха⁸⁴ пише про це: «Можливо, деякі сторони його життя збентежили нас через наше сучасне мислення. Але вірогідно, що більшість цих подружніх зв'язків мали політичну природу, що мала на меті набутти прихильності деяких знатних і впливових арабів. І логіка арабського мислення визнає, що людина в праві використовувати свої природні якості відповідно до того, для чого її створив Аллах».

3 – Соціальна причина, що спонукала Посланця (мир йому і благословення Аллаха) одружитися із вдовами своїх сподвижників, які померли, поширюючи релігію Аллаха. Слід зауважити, що більшість цих жінок уже були похилого віку, але він (мир йому і благословення Аллаха) одружився з ними, співчуваючи їм, даруючи їм милість і вшановуючи їхніх чоловіків.

⁸³ Ат-Табарі.

⁸⁴ Професор Сорбони, згодом Страсбургу, народився 1909 року. Із книги Імад ад-Діна Халіля «Що сказали про іслам».

Італійська письменниця Л. Вецція Ваглері⁸⁵ пише у своїй книзі «Захист Ісламу»: «Воістину, Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) протягом своєї молодості, коли статевий інстинкт буває найбільш сильним, живучи в такому суспільстві, як арабське, де шлюб, як соціальний інститут, був втрачений або майже втрачений, і де багатоженство було правилом, і де розлучення було неймовірно легким, – одружився тільки з однією жінкою, з Хадіджею (хай буде вдоволений нею Аллах), яка була набагато старшою за нього. І він, протягом 25 років сімейного життя був щиро люблячим чоловіком і одружився вдруге тільки після її смерті, коли його вік сягнув 50-ти років. Для кожного наступного шлюбу була соціальна чи політична причина. Метою цих шлюбів було виказати пошану жінкам, які відрізнялись богобоязністю, або ж метою було налагодження сімейних відносин із деякими племенами і сімействами, щоб прокласти новий шлях для поширення Ісламу. За винятком Аїші (хай буде вдоволений ним Аллах), Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) одружився з жінками, які не були ані молодими, ані незайманими, ані красунями, і хіба він був хтивим? Він був людиною і не був богом, і, можливо, бажання мати дітей підштовхувало його до нового шлюбу. Не маючи багатьох джерел, він звалив на свої плечі тягар великої родини, але він завжди дотримувався однакового ставлення до усіх них і жодного разу не вдався до права на розлучення з кимось із них. Він дотримувався шляху посланців (мир їм і благословення Аллаха) на зразок Муси та інших. Здається, ніхто з людей не говорить нічого проти їхнього багатоженства. Хіба що причиною незгоди із цим може бути відсутність у нас знань про їхнє повсякденне життя, у той

⁸⁵ Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам.

час, коли ми знаємо все про його (мир йому і благословення Аллаха) сімейне життя».

Відомий англійський письменник Томас Карлайл⁸⁶ говорить у своїй книзі «Герої»: «Мухаммад не був хтивим, хоча саме в цьому його несправедливо і агресивно звинувачують. Це буде найбільшою несправедливістю і помилкою щодо нього, якщо ми вважатимемо його хтивим... Наскільки ж він далекий від бажання якихось насолод!»

⁸⁶ Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам.

Деякі докази його пророчої місії із священих книг:

Із Корану:

«Мухаммад — не батько когось із ваших чоловіків, але Посланець Аллаха й Печатка Посланців! А Аллах про кожну річ Знаючий!» (сура «Військові загони», аят 40). Іса (мир йому) обрадував звісткою пророчої місії Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) в Євангелії, Аллах сказав: *«І коли сказав Іса, син Мар'ям: «О сини Ісраїла! Я — посланець Аллаха до вас, який підтверджує те, що було до мене в Таураті, і сповіщає добру звістку про посланця, котрий з'явиться після мене. Ім'я його — Ахмад»* (сура «Лави», аят 6).

Із Сунни:

Слова Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха): «Воістину, мій приклад і приклад посланців, які були до мене, подібний людині, яка добротню збудувала дім і прикрасила його, окрім прилаштування наріжного каменя. І люди почали обходити будинок і він сподобався їм, і вони сказали: «Чому не покладено цей камінь?», І він (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Я і є той камінь, і я — печать Посланців»⁸⁷.

⁸⁷ Аль-Бухарі.

Доказ із попередніх небесних книг⁸⁸:

Від Ата ібн Ясіра передають, що він сказав: «Я зустрів Абд Аллаха ібн Амра ібн аль-Аса (хай буде вдоволений ним Аллах) і я сказав йому: «Повідом мене про опис Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) в Торі». І він відповів: «Так, і клянуся Аллахом, що він точно описаний у Торі, як описано в (Корані), що розрізняє: «О Посланець! Воістину, Я послав тебе свідком і благовісником, і застереженням, і захистом для неписемних. Ти – раб Мій і Мій посланець, і Я назвав тебе належним, який не є грубим або жорстким і тим, що не кричить на ринках, і не усуває зло злом, але назвав тебе тим, хто вибачає, і Я не заберу його, поки не з'явиться посередництвом його і скривджена громада, і щоб говорили вони: «Немає божества, гідного поклоніння, крім Аллаха», і Я відкрию їм невидючі очі і нечуючі вуха і закриті серця»⁸⁹.

Професор Абд аль-Ахад Дауд⁹⁰ говорить: «Але я пробував опиратися у своїй дискусії на деякі розділи зі Священної Книги, яка майже не допускає ніякої лінгвістичної розбіжності. І я не буду звертатися до латинської, грецької або арамейської мови, тому що це марно, крім того, я наведу далі текст тими ж словами, з виправленої копії поширеної Британським біблійним товариством та іншими, і давайте ми прочитаємо наступні слова з сувою «Повторення Закону» з Тори (18 глава, 18 вірш): «Він посадовить їм Посланця з їхніх братів, подібних до тебе. І я вкладу Свою промову в його уста». І якщо ці слова не стосуються Мухаммада (мир йому і благословення

⁸⁸ Цитуючи ці тексти в існуючому варіанті, це не означає, що ми визнаємо їхню правдивість.

⁸⁹ Аль-Байхакі.

⁹⁰ Із книг відомого професора Абд аль-Ахада Дауда.

Аллаха), тоді вони залишаються невиконаними, адже Христос ніколи не стверджував, що він той, про кого йдеться в цьому вірші, навіть його апостоли дотримувалися тієї самої думки. Вони з нетерпінням чекали його другого пришествя, щоб здійснилося пророцтво. Достеменно встановлено і досі не спростовано, що перше пришествя Ісуса не вказує на те, що було в смислі речення: «Я звезу їм Посланця, подібного тобі». Також повернення Ісуса не вказує на зміст цих слів... І що Ісус, за переконаннями його церкви, з'явиться як суддя, а не як законодавець, між тим, як «обіцяний» прийде, принісши «палаючий закон у його правиці».

І, з'ясовуючи особистість обіцяного Посланця, стає зрозумілим, що інше пророцтво, приписане Мусі – це воно. У будь-якому випадку це дуже допомагає, коли ми говоримо про «божественне світло, що йде з боку Фарану», тобто з мекканських пустель. Потім слова, наведені в Торі (Повторення Закону, глава 33, вірш 2), говорять наступне: «І прийшов Господь з Синаю, і освітілося їм і заблищало попереду від гір Фаран, і прийшли з ним 10.000 угодників, і було видно вогонь закону для них з його правиці». У цих словах «світло Господа» було уподібнене світлу сонця. І він ішов з боку Синаю і освітілося їм, але заблищало хвалою з Фарану, де стало обов'язковим, щоб з ним прийшло 10.000 угодників і щоб він приніс у своїй десниці Закон для них і ні в кого з ізраїльтян, враховуючи Ісуса, не було жодного зв'язку з Фараном, адже Агар (Хаджар) зі своєю дитиною Ісмаїлом мандрували в області «Беер Шева», й тому вони оселилися у мекканських пустелях.

Буття, 21 розділ, 21 вірш: «І взяла його мати йому жінку з Єгипту, і перша його дитина Кідар (Аднан)». Онуки-араби з того часу оселилися у мекканських пустелях, тобто в пустелях Фарану, і обрали їх своїм місцеперебуванням. Як

усім відомо, Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) був із нащадків Ісмаїла і його сина Кідара (Аднана), потім у пустелях Фарана з'явився Посланець (мир йому і благословення Аллаха), який потому увійшов до Мекки з 10.000 угодників (віруючих) і прийшов із законом до свого народу. Хіба не це є тим згаданим пророцтвом, яке здійснилося буквально?..

Той, хто бажає, може ознайомитися із ним у книзі Ісаї.

Слова пророцтва в Авакума особливо варті уваги. Його (Святого з Фарану) слава покрила небеса, і земля була повна похвали. Слово «хвала» дуже значне, тому що саме ім'я «Мухаммад» буквально означає «хвалений» («славетний»). Крім того, арабам, жителям пустельної місцевості Фаран, також було обіцяне Одкровення: «Нехай пустеля міста її голосно кличуть, селища, що досі населяють нащадки Кедара: нехай мешканці скелі співають, нехай кричать із вершин гір. Нехай вони складають славу Господу, і хвалу Його на островах. Господь вийде, як лицар, він повинен зрушити підозри, як людина війни, він буде кричати, так, ревіти, його сила буде вищою від сили його ворогів» (Ісаї).

Є два інших пророцтва, пов'язаних з цим, які варті уваги, де зазначався Кедар. Одне з них у першій главі Ісаї: «Повстань, світи, бо світло твоє прийшло, а слава Господня над тобою засяяла... Безліч верблюдів покриє тебе, верблюди з Мідіану й Ефи; усі вони прийдуть із Шеви... Усі отари з Кедару зберуться до тебе, барани Невайоту допоможуть тобі: вони прийдуть зі згодою на жертівник Мій, і Я прославлю дім слави Своєї» (1-7). Інше пророцтво, знову в Ісаї «Пророцтво про Арабію. У лісі в степу ночувати, ви будете каравани деданів. Мешканці Теманського краю, винесіть воду назустріч для спрагненого, втікача зустрічайте із хлібом! Бо втекли вони перед мечами, перед

голим мечем, і перед натягненим луком, і перед тяготою війни. Бо до мене Господь сказав так: Ще за рік, як рік наймита, і вся слава Кедару покінчиться. А понадто полишиться невелике число лучників з лицарів кедарських синів, бо Господь, Бог Ізраїлів, це говорив». Читайте ці пророцтва у книзі пророка Ісаї у світлі одного із віршів Повторення Закону, який говорить про «сяйво Бога з Фарану».

Якщо Ізмаїл жив у пустелі Фаран, де від нього народився Кедар, який є предком арабів, і якщо сини Кедара мали отримати одкровення від Бога, якщо стада Кедара повинні були прийти із прийняттям до Божественного вівтаря, щоб славити «дім Моєї Слави», де темрява мала покрити землю на кілька століть, а потім, чиста земля повинна була отримати світло від Бога, і якщо вся слава Кедара була повалена, і кількість лучників, хоробрих синів Кедара, була зменшена протягом року після того, як один утік від меча і від зігнутого лука, то «Святий з Фарану» – це Пророк Мухаммад(мир йому і благословення Аллаха). Він є святим нащадком Ісмаїла через Кедара, який оселився у пустелі Фаран. Мухаммад є єдиним пророком, через якого араби отримали одкровення у той час, коли темрява покрила землю.

Через нього Бог світився із Фарану, і Мекка є єдиним місцем, де дім Бога прославився і стада Кедара прийшли покійно на його вівтар. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) переслідувався своїм народом і був змушений залишити Мекку. Він був спраглим, і біг від меча оголеного і лука натягнутого, і через рік після його втечі, нащадки Кедара зустрілися з ним біля Бадру – на місці першої битви між жителями Мекки і пророком; діти Кедара, і число їх лучників зменшилося, і уся слава Кедара впала. Якщо Святого Пророка не розглядати як здійснення усіх цих

пророцтв, то вони залишаються невиконаними й досі. «Дім Моєї Слави», згаданий у книзі пророка Ісаї – це дім Божий у Мецці, а не Церква Христова, як думають християнські тлумачі. Отари Кедара, як говориться у вірші 7, ніколи не приходили до Церкви Христової; і це факт, що села Кедара та їх мешканці – єдині люди в усьому світі, які залишилися байдужими до будь-яких впливів Церкви Христової.

Знову ж таки, згадка 10,000 святих у Повторенні Закону є досить знаковою. Він (Бог), засяяв із Фарану, і він прийшов з 10,000 святих. Читаючи всю історію пустелі Фарану, ви не знайдете жодної події, крім тієї, коли Мекка була завойована Пророком. Він приходить з 10,000 послідовниками з Медіни і знову входить у «дім Моєї Слави». Він дає вогненний закон у світі, який спопеляє усі інші закони. Розрадник – Дух Істини – про якого говорив пророк Ісус, був ніхто інший, як Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха). Його не можна вважати Святим Духом, як говорить церква богослів'я. «Вам вигідно, щоб Я пішов», говорить Ісус, «бо якщо Я не піду, Розрадник не прийде до вас, але якщо я піду, - я пошлю вам Його».

Слова ясно вказують, що Розрадник повинен був прийти після відходу Ісуса, і не був з ним, коли він говорив ці слова. Чи повинні ми припустити, що Ісус був позбавлений Святого Духа, якщо його прихід було обумовлено приходом Ісуса. Крім того спосіб, яким Ісус описує його, робить його людиною, а не примарою. «Він не від Себе говорити буде, але все, що він почує – він буде говорити». Чи повинні ми припускати, що Святий Дух і Бог є двома окремими особами і що Святий Дух говорить від себе, а також те, що він чує від Бога? Слова Ісуса стосуються деяких посланців Бога. Він називає його Духом Істини, і тому Коран говорить про Пророка Мухаммада (мир йому і

благословення Аллаха): **«Таж ні! Він прийшов з істиною та підтвердив правдивість посланців!»** (37: 37).

Доказ із Євангелія:

Є цілий ряд уривків із Нового Завіту, які непрямо вказують на пришествя Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха).

* **від Іоанна Хрестителя:** Юдеї послали священика до нього, щоб з'ясувати, хто він такий. Він зізнався: «Я не Христос». І вони запитали його: «Хто тоді? Ти – Ілія?» І Він сказав: «Ні». «Ти той Пророк?» І він відповів «Ні»... І вони сказали йому: «Чому ти хрестив тоді, якщо ти не Христос, не Іллія, і не пророк?». (Іоанн 1:20-25).

Той Пророк не Ісус, а Мухаммад, тому що Іоанн Хреститель продовжував проповідувати і хрестити, і пророкував пришествя Пророка ще за життя Ісуса.

* **Ісус:** Пророк Ісус передбачив прихід іншого пророка, чиє ім'я буде «Періклітос» або «Розрадник» або «Paracalon» - той (тобто, чиє вчення) що триватиме вічно: «Я буду просити Отця, і Він дасть вам іншого Розрадника, щоб був із вами вічно» (Іоан XIV, 16). Слово «періклітос» означає «прославлений», «відомий» і «гідний похвали» - саме це означає ім'я «Ахмад». Це підтверджується в Корані, що Пророк Ісус передбачав, що пророк на ім'я Ахмад прийде після нього. Бог Всевишній говорить:

І коли сказав Іса, син Мар'ям: «О сини Ісраїла! Я — посланець Аллаха до вас, який підтверджує те, що було до мене в Таураті, і сповіщає добру звістку про посланця, котрий з'явиться після мене. Ім'я його — Ахмад» (Сура “Ряди”, 6 аят).

Передано в Євангелії від Варнави, що Ісус (мир йому) сказав: «Тому, що Аллах підніме мене з землі і замінить мій образ на вигляд зрадника так, що всі будуть вважати, що він – це я, і разом із тим, що він помре найгіршою смертю, я залишуся у цій ганьбі довгий час у світі, але коли прийде Посланець Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха), з мене зніметься пляма ганьби»⁹¹.

Також наводиться у Євангелії від Варнави, у 39 главі: «Коли Адам встав на ноги, він побачив у повітрі сяючий як сонце напис. Його текст: «Немає божества, гідного поклоніння, крім Аллаха, і Мухаммад – Посланець Аллаха». І перша людина поцілувала цей напис із батьківською ніжністю, потерла свої очі і сказала: «Благословенний той день, у який він прийде у світ»⁹².

Логічні докази

1 – Посланець Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) був неписьменним, не вмів читати і писати, жив серед неписьменного народу, у якому було дуже мало грамотних людей. Все це – аби не виникло сумнівів в одкровенні, яке відкривалося йому, і щоб не було брехливих тверджень, ніби-то це – від нього і його твір. Аллах Всевишній говорить у Корані: **«Раніше ти не читав жодного Писання й не переписував його своєю правоцею. Інакше прихильників брехні охопив би сумнів!»** (сура «Павук», 48 аят).

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) прийшов із тим, що не змогли повторити араби і зачарував

⁹¹ Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам. С. 93

⁹² Абд аль-Муті ад-Даляті. Я знайшов Мухаммада, не втративши Ісуса.

їх своєю красномовністю. Його вічним дивом став Коран, зісланий йому. Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Кожному посланцю були дані знамення, через які увірували люди. І те, що дано мені, не що інше, як одкровення, відкрите мені Аллахом, і я сподіваюся, що у мене буде найбільше число послідовників в Судний день»⁹³. Незважаючи на те, що його (мир йому і благословення Аллаха) народ був красномовним, Коран кинув їм виклик: створили щось подібне йому. Потім їх було запропоновано щось подібне одній сурі. Аллах Всевишній сказав: **«Якщо ви сумніваєтесь у тому, що зіслали Ми рабу Нашому, то принесіть сур, подібну до цієї! І покличете своїх свідків, окрім Аллаха, якщо ви правдиві.»** (Сура «Корова», аят 23). Він навіть кинув виклик усім творінням. Аллах сказав: **«Скажи: «Якби люди й джини об'єдналися разом для того, щоб створити щось подібне цьому Корану, то вони не зробили б цього, навіть допомагаючи одне одному!»»** (сура «Нічна подорож», аят 88).

2 – Продовження його (мир йому і благословення Аллаха) заклику. Все це незважаючи на труднощі і протидію його народу, який влаштував змову з метою його (мир йому і благословення Аллаха) вбивства, аби покласти кінець його заклику. Разом із цим, він продовжив свій шлях у заклику до нової релігії, з якою він був посланий. Він терпів усе, що йому зустрічалося: труднощі, втому і переслідування на шляху поширення релігії Всевишнього Аллаха. А якби він був брехуном (Пречистий Аллах, який захистив його!), то він би не продовжив свій заклик, поючися загибелі. Адже що він бачив, як його народ збирається боротись проти нього, щоб покінчити з ним і його (мир йому і

⁹³ Аль-Бухарі; Муслім.

благословення Аллаха) закликом. Він розумів усю серйозність їхніх намірів.

Доктор Дюррані⁹⁴ говорить: «Воістину, ця віра, прагнення і рішучість, з якою правив Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) своїм рухом до переможного кінця, не що інше, як переконливий доказ його абсолютної правдивості у своєму заклику. Адже якби в його душі був хоча б найменший сумнів, то він би не зміг вистояти перед цією бурею, яка тривала протягом 20 років. Після цього докази його повної правдивості в цілі і правильному шляху, і духовної величчі – усі ці фактори обов'язково ведуть до висновку, що ця людина – Посланець Аллаха. В дійсності наш Посланець Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) був знаменням у його рідкісній чистоті і був досконалим зразком чеснот і добра, символом правдивості і щирості. Його життя, його думки, його правдивість і стійкість на Прямому шляху, його богобоязність, його переконання і досягнення – все це докази його пророчої місії, і будь-яка людина, яка об'єктивно вивчає його життя і послання, буде свідчити, що він дійсно Посланець Аллаха і що Коран, з яким він прийшов до людей, насправді книга Аллаха. Кожен серйозний і об'єктивний дослідник неодмінно прийде до такого висновку».

3 – Відомо, що для людини є природною любов до задоволень цього світу: грошей, їжі, пиття, протилежної статі тощо. Аллах Всевишній сказав у Корані: *«Людям видається прекрасною любов до задоволень, які приносять жінки, сини, накопичені кінтари золота і срібла, прекрасні коні, худоба та посіви. Такою є тимчасова насолода земного життя, тоді як у Аллаха —*

⁹⁴ Певний час був священиком англіканської церкви. Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам. С. 106-107

краще місце для повернення!» (сура «Родина Імрана», аят 14). Людина прагне досягти цих благ різними методами. Люди досягають цього різними засобами – хтось заробляє законними методами, а хтось незаконними. Знаючи це, ми говоримо, що на початку заклику Посланця Аллаха, народ намагався спокусити його цими благами. Мекканці обіцяли виконати всі його бажання і виконати всі його вимоги: якщо він хоче влади – вони зроблять його правителем, якщо він хоче одружитися – його одружать з найкрасивішими жінками, якщо він хоче майна – він отримає його, але все це за умови, що він залишить нову релігію і заклик до неї. Він відповів їм з твердістю, що керується божественним повчанням: «Клянуся Аллахом, якби вони поклали в мою праву руку сонце, а в ліву – місяць, щоб я залишив цю справу, я б не залишив її, поки Аллах не дав би їй перемогти або я не загинув би через неї»⁹⁵.

А якби він був брехуном і самозванцем, то він прийняв би ці пропозиції і використав би цю можливість, тому що те, що було запропоновано йому – це межа бажань будь-якої людини, яка живе тільки для найближчого життя. Доктор Дюррані⁹⁶ говорить: «Він (мир йому і благословення Аллаха) без зупинки цілих 13 років безперервно переносив ці тяготи в Мекці і 8 років у Медіні⁹⁷. Переносив усе це не сумніваючись, у своїй позиції він був стійким, холоднокривним, твердим у досягненні мети. Його народ запропонував йому зробити його царем і покласти біля його ніг усі багатства країни, дарувати йому найгарнішу дружину, якщо він припинить заклик до своєї релігії і поширення свого послання. Він повністю відкинув ці

⁹⁵ «Сіра» Ібн Гішам.

⁹⁶ Попереднє джерело.

⁹⁷ Насправді 10 років.

спокуси і вибрав замість них труднощі заради заклику. Чому? Чому він не надав значення цим багатствам, авторитету, майну, славі, відпочинку, добробуту і спокою? Людина має глибоко розмірковувати над цим, аби отримати відповідь». Посланець Аллаха (мир йому й благословення Аллаха) сказав: «Я не можу відмовитись від цього, оскільки наявні в мене докази ясніші за сонячне світло»⁹⁸.

4 – Відомо і очевидно, що кожен, хто наділений владою, володіє усіма благами, які підпорядковані йому. Що ж стосується Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха), то він знав, що мирське життя не є постійним притулком. Передають від Ібрагіма, від Илькими, від Абд Аллаха, який розповів: «Посланець Аллаха лежав на маті і він залишив слід на його шкірі, і я сказав: «Хай мої батьки будуть викупом за тебе, О Посланець Аллаха! Якби ти дозволив нам, ми б постелили тобі те, що захистить тебе від цього». Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Що мені до цього світу, я у цьому світі ніби вершник, який заховався у тіні під деревом, а потім пішов і залишив його»⁹⁹.

Ну'ман ібн Башир (хай буде вдоволений ним Аллах) говорив: «Я бачив вашого Посланця (мир йому і благословення Аллаха), який не шукав навіть поганих фініків, щоб наповнити ними живіт»¹⁰⁰.

Передають від Абу Гурейри, що він сказав: «Сім'я Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) не наїдалася досита протягом 3 днів, аж до його смерті»¹⁰¹.

⁹⁸ «Ас-Сілсіля ас-Сахіха».

⁹⁹ Ібн Маджаг.

¹⁰⁰ Муслім.

¹⁰¹ Аль-Бухарі.

Не дивлячись на те, що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) був причиною усіх благ, які були дані мусульманам, і що Аравійський півострів підкорявся йому, бували часи, коли він (мир йому і благословення Аллаха) не знаходив для себе достатньої їжі. Його дружина Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) казала, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) купив у іудея їжу в борг і залишив під заставу свою кольчугу¹⁰².

Це не означає, що він не міг отримати все, що хотів – багатства і блага склалися перед ним (мир йому і благословення Аллаха) у мечеті і він навіть не вставав із місця. Через короткий час він (мир йому і благословення Аллаха) розподіляв усе це між бідними і незаможними. Серед його сподвижників (хай буде вдоволений ними Аллах) були дуже багаті люди, і вони змагалися у тому, щоб прислужитися йому (мир йому і благословення Аллаха) і витрачали найцінніше заради нього (мир йому і благословення Аллаха), але він знав сутність цього світу і говорив: «Клянуся Аллахом, мирське життя у порівнянні з вічним, подібне тому, як один із вас занурив би палець у море, а потім вийняв його, і нехай він подивиться скільки залишиться на ньому води»¹⁰³.

Леді Е. Кобольд¹⁰⁴ говорить у своїй книзі «Паломництво до Мекки» (Лондон, 1934 р.): «Разом з тим, що Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) був паном Аравійського півострова, він не думав про титули й не намагався витягти звідти вигоди. Навпаки, він перебував у тому ж положенні, задовільняючись тим, що він –

¹⁰² Аль-Бухарі.

¹⁰³ Муслім.

¹⁰⁴ Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам.

Посланець Аллаха, і що він – слуга мусульман. Він особисто чистив свій будинок і лагодив своє взуття. Був шляхетним і доброчесним як вітер, до якого не приходять бідний чи потерпілий без того, щоб він не обдарував їх, хоча у більшості випадків у нього було небагато, навіть йому самому ледве вистачало.

5 – З ним (мир йому і благословення Аллаха) іноді траплялися складні ситуації, які потребували роз'яснення, але він не міг нічого вирішити тому, що йому не зсилалося одкровення. У період очікування одкровення він жив у хвилюваннях і переживаннях. Прикладом цього була ситуація, коли обмовили його дружину. Цим була зачеплена честь Посланця (мир йому і благословення Аллаха) і його вороги говорили про нього зле і пліткували доти, доки не було зіслано одкровення, яке говорило про невинність його дружини. Якби він був брехуном і самозванцем, то вирішив би цю проблему відразу, але він (мир йому і благословення Аллаха) не говорив за своєю примхою.

6 – Він (мир йому і благословення Аллаха) не ставив себе вище інших людей. Він бував незадоволеним, коли з ним поводитися так, щоб це вказувало на його звеличення. Анас ібн Малік (хай буде вдоволений ним Аллах) говорив, що не було більш любої для них людини, ніж Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), і коли вони бачили його, то не вставали, знаючи, що він не любить цього¹⁰⁵.

Вашингтон Ірвінг¹⁰⁶ каже про нього: «Незважаючи на військові перемоги Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), це не зароджувало у ньому

¹⁰⁵ Ат-Тірмізі.

¹⁰⁶ Американський сходознавець. Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам. С. 105-107.

зарозумілості або самообману – він воював заради Ісламу, а не заради особистих інтересів. Навіть на піку своєї слави він зберіг свою простоту і скромність. Він не любив, щоб перед ним вставали або занадто його вітали, коли він заходив до кімнати, до групи людей. І якщо навіть він хотів створити велику державу, то це – держава Ісламу, і він правив у ній справедливо, навіть не думаючи про те, щоб влада передавалася у ній у спадок його сім'ї».

7 – Деякі аяти Корану докоряли йому через його поведінку або позицію, на кшталт слів Аллаха Всевишнього: **«О Посланцю! Чому ти, прагнучи догодити своїм дружинам, забороняєш те, що дозволив тобі Аллах? Аллах — Прощаючий, Милосердний!»** (сура «Заборона», аят 1). Тому що Посланець (мир йому і благословення Аллаха) заборонив собі вживати мед заради деяких своїх дружин. Потому був зісланий докір від Аллаха через заборону того, що дозволив Аллах;

- Слова Аллаха: **«Нехай простить тебе Аллах! Чому ти дозволив їм лишитися вдома, доки не стало тобі зрозуміло, хто з них правдивий, а хто брехун?»** (Сура «Каяття», аят 43) - не перевірявши їх правдивість, Пророк (мир йому і благословення Аллаха) поспішно прийняв виправдання лицемірів, які виправдовувалися за неучасть у поході на Табук;

- Слова Аллаха: **«Не годиться Посланцю брати полонених, доки він не підкорить тих, хто на землі. Ви бажаєте прикрас земного життя, а Аллах бажає життя наступного. Аллах — Всемогутній, Мудрий! Якби перед тим не було припису Аллаха, то ви б зазнали великої карі за те, що взяли.»** (сура «Трофеї», аят 67 – 68).

Аїша сказала: «Якби Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) приховував щось з того, що зсилає

йому Аллах, то приховав би аят: «І приховуєш ти в своїй душі те, що знає Аллах, і боїшся людей, але ж тільки Аллах гідний, щоб Його боялися»¹⁰⁷.

Слова Аллаха Всевишнього: *«Це тебе не стосується...»* (сура «Родина Імрана», аят 128). І слова Аллаха: *«Насупився та відвернувся він. Бо підійшов до нього сліпий. А звідки тобі знати, можливо, очистився б він?»* (сура «Він насупився», аяти 1-3).

Якби він (мир йому і благословення Аллаха) був брехуном і самозванцем (Аллах вберіг його від цього), то цих аятів не було б у Корані.

Ліхтер¹⁰⁸ говорить у своїй книзі «Релігія Іслам»: «Одного разу Аллах зіслав своєму Посланцю аяти (мир йому і благословення Аллаха), у яких був сильний докір через те, що він відвернувся від бідної, сліпої людини, щоб поговорити із багатогою і впливовою людиною. Якби було правдою те, що говорять християнські невігласи, то цього одкровення не існувало б».

8 – Можливо, незаперечним доказом правдивості його місії і його щирості є сура «Пальмові волокна», у якій стверджується, що його дядько, Абу Лягаб, потрапить до Пекла. Ця сура була зіслана на початку заклику до Ісламу, і якби він був брехуном і самозванцем, то він не став би стверджувати, куди потрапить його дядько, тому що, можливо, його дядько міг би прийняти Іслам. Доктор Гарі Міллер¹⁰⁹ говорить: «Ця людина – Абу Лягаб – ненавиділа

¹⁰⁷ Аль-Бухарі; Муслім.

¹⁰⁸ Британський дослідник. Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам.

¹⁰⁹ Християнський проповідник з Канади, що згодом прийняв іслам.

Іслам, настільки, що він усюди ходив за Посланцем (мир йому і благословення Аллаха), щоб принижувати те, що він казав. Коли він бачив, що Посланець розмовляє із незнайомими людьми, він чекав закінчення розмови, аби підійти до цих людей. Потім Абу Лягаб запитував їх: «Що вам сказав Мухаммад? Якщо він сказав біле, то значить це – чорне, якщо сказав ніч, то значить це – день». Тобто, він повністю перечив усьому, що казав благородний Посланець (мир йому і благословення Аллаха) і намагався посіяти у людей сумніви щодо цього. Ця сура «Масад» була зіслана за 10 років до смерті Абу Лягаба і стверджувала, що Абу Лягаб потрапить до Пекла, тобто, що Абу Лягаб не прийме Іслам. Упродовж цілих 10 років усе, що зробив Абу Лягаб – це те, що він говорив перед людьми: «Мухаммад говорить, що я не прийму Іслам і що я увійду до Пекла. Але я хочу прийняти Іслам і стати мусульманином! Зараз, як ви думаєте, Мухаммад правдивий у тому, що говорить, чи ні? Хіба одкровення, яке він отримує, божественне?» Але Абу Лягаб так і не завершив цю справу, хоча всі його дії суперечили Посланцю – він так нічого і не змінив у цій справі. Тобто, історія донесла, ніби Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав Абу Лягабу: «Ти не любиш мене і хочеш заборонити мені... Добре, у тебе є шанс спростувати мої слова». Але він так і не зробив цього протягом 10 років. Не прийняв Іслам і навіть не заявив про це. 10 років у нього була можливість зруйнувати Іслам за 1 хвилину! Але через те, що ці слова не були словами Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха), а були одкровенням, з якого він дізнався про потаємне, то знав, що Абу Лягаб не прийме Іслам. Як міг Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) знати, що Абу Лягаб підтвердить те, що в сурі, якщо це не одкровення від Аллаха? Як він міг бути впевнений протягом цих 10 років у тому, що він правий, якщо б він не знав, що це – одкровення від Аллаха?

Аби людина могла відкинути всі небезпечні сумніви, залишається лише одне: підтвердити, що це – одкровення від Аллаха: **«Нехай згинуть руки Абу Лягаба і він сам! Ні багатство його, ні статки його не допоможуть йому. Увійде він у вогонь палаючий, а дружина ж його буде носити дрова! А на шиї її — мотузка з волокон пальмових!»** (Сура «Пальмові волокна», аяти 1-5).

9 – У Корані згадується ім'я Ахмад замість Мухаммад, у словах Аллаха: **«І коли сказав Іса, син Мар'ям: «О сини Ізраїла! Я — посланець Аллаха до вас, який підтверджує те, що було до мене в Таураті, і сповіщає добру звістку про посланця, котрий з'явиться після мене. Ім'я його — Ахмад». А коли цей посланець прийшов із ясними доказами, то сказали вони: «Це — очевидне чаклунство!»** (сура «Лави», аят 6).

Якби він (мир йому і благословення Аллаха) був брехуном і самозванцем, то це ім'я не було б згадано у Корані.

10 – Те, що його релігія дійшла до наших днів і що люди й досі приймають її у великій кількості, виказуючи їй перевагу над іншими релігіями, незважаючи на ослаблення заклику до Ісламу в матеріальному відношенні та в живій силі. Йдеться про людей, які б витрачали кошти на сферу заклику, безперервно й енергійно докладали б зусилля для підйому ісламського заклику, не даючи можливості нашкочити йому або очорнити його і змусити людей відвернутися від нього. Адже Господь Всевишній зобов'язався зберегти цю релігію, сказавши: **«Воістину, Ми**

зіслали Нагадування і, воістину, Ми бережемо його!»
(сура «Хіджр», аят 9).

Англійський письменник Томас Карлайл¹¹⁰ говорить про Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха):

«Чи бачили ви, щоб брехлива людина змогла створити дивовижну релігію? Чи міг він побудувати собі будинок з цегли, не знаючи нічого про особливості вапна, гіпсу, глини тощо? Він би не зміг побудувати нічого, крім пагорба з суміші будматеріалів, тим паче він не міг би встановити своїх основ, за якими упродовж 12 століть живуть 200 мільйонів людей. Більше за те: його стовпи не мають впасти і зруйнуватися, ніби то їх і вцагалі не було. Я твердо переконаний, що людина в усіх своїх справах повинна слідувати законам природи, інакше вона не відповість на її вимоги. Брехнею є те, що поширюють ці невіруючі, навіть якщо прикрасили її так, аби вона здавалася правдою... Горе полягає в тому, що ці помилки вводять у оману цілі народи і громади».

До логічних доказів також належить заучування Корану після того, як Аллах зберіг його в книгах і в серцях людей упродовж поколінь. Його запам'ятовування, читання, вивчення і навчання йому інших є добрими справами, у яких віруючі змагаються між собою. Вони бажають отримати благо, про яке сповістив Посланець (мир йому і благословення Аллаха), сказавши: «Найкращий з вас той, хто вивчає Коран і вчить йому інших»¹¹¹.

Мали місце спроби додавання у Коран або видалення з нього, або змін деяких букв. Усі ці спроби провалилися,

¹¹⁰ Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам . С. 123

¹¹¹ Аль-Бухарі.

адже все це було швидко виявлено, легко впізнано і розрізнено від аятів Благородного Корану.

Що стосується Сунни Посланця (мир йому і благословення Аллаха), яка є другим джерелом релігії після Корану, то вона збереглася за допомогою праведних вчених, які заслуговують на довіру людей. Вони присвятили себе вивченню хадисів Посланця (мир йому і благословення Аллаха): відрізняли достовірні хадіси від слабких і розповіли про вигадані хадіси. Той, хто звернеться до книг з хадісами, дізнається про сутність зусиль, докладених для збереження усього, що достовірно повідомляється від Посланця (мир йому і благословення Аллаха).

Майкл Харт говорить у своїй книзі «Вивчення сотні перших»¹¹²: «Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) заснував і розповсюдив одну з найбільших релігій у світі, і став одним із найбільших світових політичних лідерів. Й досьогдні, приблизно через 13 століть після його смерті, його вплив залишається сильним і неприборканим».

11 – Правдивість принципів з якими прийшов Посланець (мир йому і благословення Аллаха), їхня правильність і придатність їх для будь-якого часу і місця. Добрі і благословені результати їхнього застосування свідчать про те, що це – одкровення від Аллаха. Хіба ж можуть бути сумніви в тому, що Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) був посланцем від Аллаха Всевишнього, адже до нього було багато посланців і пророків? Якщо для цього немає ані логічних, ані релігійних перешкод, то чому тоді хтось заперечує його пророчу і

¹¹² Американський астроном з Принстона. Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам .

посланницьку місію, але визнає місії інших посланців до нього?

12 – Постанови та систематизованість, яким навчив Посланець (мир йому і благословення Аллаха) у сфері відносин, воєн, шлюбу, економіки, політики, поклонінь тощо, не дають шансу людському суспільству придумати щось подібне. Хіба логічно, щоб неписьменна людина, яка не вміла ні читати, ні писати, могла вигадати цю досконалу систему, яка упорядкувала б усі справи цього життя? Хіба це не вказує на істинність його пророцтва і посланництва, і на те, що він не говорив за своєю примхою?

13 – Він (мир йому і благословення Аллаха) не починав свій заклик раніше досягнення ним сорока років – коли залишилася позаду молодість, її розквіт і сила, і настала старість – вік полишення, відпочинку і спокою.

Томас Карлайл¹¹³ говорить у своїй книзі «Герої»: «Те, що він провів розквіт своєї молодості і гарячності в спокійному житті із Хадіджею (хай буде вдоволений нею Аллах) руйнує твердження тих, хто говорить, що Мухаммад не був правдивий у своїй місії. У цей час він не намагався підняти галас за яким стояли б слава, популярність, авторитет і влада... Цього не сталося, доки не пройшла молодість і не підступила сивина. Після цього закипів вулкан у грудях, який був сплячим: він повстав заради великої справи...»

Р. Ландау¹¹⁴ говорить у своїй книзі «Іслам і араби»: «Задача Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) була величезною. Це не було легким завданням самозванця,

¹¹³ Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам. С. 124.

¹¹⁴ Американо-британський дослідник. Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам .

який керується егоїстичними спонуканнями. Так описували ранні західні письменники арабського Посланця (мир йому і благословення Аллаха), який, нібито, сподівався досягти успіху власними зусилля. Воістину, щирість, яку проявив Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) у виконанні своєї місії; те, що його послідовники глибоко вірили в те, що йому сходять одкровення; а також перевірка сторіччями і поколіннями – все це робить безпідставними звинувачення Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) у будь-якому з видів навмисного обману. Історія не знала, щоб якась релігійна вигадка змогла вижити довгий час, Іслам же не прожив більше ніж 1300 років! Він не перестає щороку знаходити нових послідовників. В історії немає жодного прикладу, щоб у місії обманщика було те, що могло б створити імперію чи якусь цивілізацію».

Значення свідчення про те, що Мухаммад – Посланець Аллаха

1 – Визнання його місії і того, що вона спрямована до усього людства. Ця місія не обмежується тільки його народом і тільки його часом. Його місія загальна, необмежена якимось місцем або часом, аж до Судного дня. Аллах Всевишній сказав у Корані: **«Благословенний Той, Хто зіслав Розрізнення своєму рабу, щоб той був застерігачем для світів!»** (сура «Розрізнення», аят 1).

2 – Переконавання в його непогрішності (мир йому і благословення Аллаха) в тих питаннях, які він передавав від Аллаха. Всевишній сказав у Своїй Книзі: **«Не через власне бажання він говорить, адже це — одкровення, яке відкривається йому!»** (сура «Зоря», аят 3-4)

Що ж стосується інших справ, то він у них залишався людиною, в сілу своїх можливостей намагаючись прийняти вірне рішення. Він говорив: «Ви приходите до мене зі спірними питаннями, і, можливо, один із вас виявиться більш красномовним у своєму доказі, , аніж інший, і я винесу рішення на його користь на підставі його слів. Той, кому я віддав щось із права його брата, нехай не бере його, адже я віддав йому шматок Вогню»¹¹⁵.

3 – Переконавання у тому, що його посланницька місія є милістю для усіх людей. Аллах Всевишній сказав: **«Ми відіслали тебе тільки як милість до світів»** (сура «Посланці», аят 107). Правий Аллах Всевишній, адже Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) – милість у всіх смислах цього слова. Він вивів рабів із поклоніння

¹¹⁵ Аль-Бухарі; Муслім.

рабам до поклоніння Господу рабів; від несправедливості інших релігій до справедливості Ісламу; із тісноти мирського життя до простору майбутнього.

4 – Переконавання у тому, що він (мир йому і благословення Аллаха) – останній Посланець і найкращий з них, і немає посланця й пророка після нього. Аллах Всевишній сказав: **«Мухаммад — не батько когось із ваших чоловіків, але Посланець Аллаха й Печатка Посланців! А Аллах про кожну річ Знаючий!»** (сура «Військові загони» аят 40). Посланець (мир йому і благословення Аллаха) говорив: «Мені було надано перевагу над іншими Посланцями шістьма (справами): мені дано найбільш повні за змістом і короткі слова; мені була надана допомога страхом; мені були дозволені трофеї; земля була зроблена для мене місцем для молитви і очищення; я був посланий до всього людства і мною завершені посланці»¹¹⁶.

5 – Тверде переконавання у тому, що релігія була завершена і стала досконалою після його послання: не можна щось додати або забрати із неї. Аллах Всевишній сказав: **«Сьогодні Я завершив вам вашу релігію, довів до кінця Свою милість до вас і схвалив Іслам як вашу релігію.»** (сура «Трапеза», аят 3).

Дуже помітно те, що Іслам охоплює всі сторони життя: політичну, економічну, соціальну, моральну. Іслам – релігія і держава в усіх значеннях цього слова. Англійський мислитель Квіл¹¹⁷ говорить у своїй книзі «Ісламська віра» (стор. 119-120): «Положення Корану не обмежуються тільки моральними і релігійними заповідями... Це повний і загальний закон для усього ісламського світу, який охоплює

¹¹⁶ Муслім.

¹¹⁷ Імад ад-Дін Халіль. Що сказали про іслам.

цивільне, торгове, військове, судове й кримінальне право. Це релігійний закон, з яким пов'язані як усі релігійні, так і мирські справи: від збереження душі до здоров'я тіла, від прав людей до прав кожного з них окремо, від особистої користі людини до інтересів цілого суспільства, від достоїнств до пороків, від покарання у цьому світі до покарання у майбутньому.

По суті, саме цим Коран відрізняється від християнських священних книг, в яких немає жодних основ релігії, і, загалом, вони складаються з історій, небилиць і великої плутанини у питаннях поклоніння...»

6 – Повне переконання у тому, що Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха) виконав те, що було покладено на нього і довів свою місію до кінця, і дав настанову своїй громаді. Немає такого блага, на яке б він не вказав, і немає такого зла, від якого він би не застеріг і не заборонив. Виступаючи перед тисячами людей у прощальному паломництві, він сказав: «Чи доніс я?» Люди відповіли: «Звичайно, так! Ми свідчимо!» Він сказав: «О Аллах! Будь Свідком!»

7 – Переконання у тому, що після пророчої місії Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха) лише закон (*шаріат*) Посланця (мир йому і благословення Аллаха), який був зісланий йому, буде прийнятий Аллахом. Людина не може поклонятися Аллаху керуючись чимось, крім нього. Аллах не прийме іншого закону і судитиме людей відповідно до цього шаріату. Аллах говорить: «**Хто шукає іншої релігії замість ісламу, від того не буде прийнято, і в наступному житті він буде серед тих, хто втратив усе!**» (сура «Родина Імрана», аят 85). Посланець Мухаммад (мир йому і благословення Аллаха), сказав: «Клянуся Тим, у Чийй Руці моя душа, якщо про мене почує хтось з цієї

громади – іудей або християнин – і не увірує в те, з чим я був посланий, той опиниться серед мешканців Вогню»¹¹⁸.

8 – Необхідність підпорядкування йому. Аллах Всевишній сказав: **«Ті, які коряться Аллаху та Посланцю, будуть разом із тими, кого Аллах наділив Своєю милістю — посланцями, праведниками, мучениками, благочестивими! Прекрасні ж ці супутники!»** (Сура «Жінки», аят 69).

Все це досягається виконанням його наказів і полишенням того, що він заборонив. Аллах говорить: **«Тож візьміть те, що дав вам Посланець, та не чіпайте того, що він заборонив вам.»** (сура «Зібрання», аят 7). Аллах роз'яснив згубні наслідки непослуху Посланця (мир йому і благословення Аллаха): **«А того, хто чинитиме непослух Аллаху та Його Посланцю і буде порушувати Його обмеження, Він введе до вогню, і той буде там довіку. Чекає на нього ганебна кара!»** (сура «Жінки», аят 14).

9 – Вдоволення його настановами і нехтування тим, що він узаконив. Аллах сказав: **«Таж ні! Клянуся Господом твоїм, не увірують вони, поки не візьмуть тебе суддею в тому, що викликає суперечку між ними. Тоді в душах їхніх не знайдеться опору тому, що ти присудив, і вони цілком підкоряться йому»** (сура «Жінки», аят 65). Також визнання переваги його законів над усіма іншими законами. Аллах Всевишній говорить: **«Невже прагнуть вони суду часів невігластва? Хто ж краще Аллаха в суді для людей стійко віруючих?»** (Сура «Трапеза», аят 50).

10 – Дотримання його (мир йому і благословення Аллаха) Сунни. Аллах говорить у Корані: **«Скажи: «Якщо ви любите Аллаха, то йдіть за мною, і Аллах любитиме**

¹¹⁸ Муслім

вас та простить вам гріхи ваші». Аллах — Прощаючий, Милосердний!» (сура «Родина Імрана», аят 31). Слідування йому, дотримання його шляху і робити його взірцем для наслідування, як про це сказав Аллах Всевишній: **«Посланець Аллаха — прекрасний приклад для вас, для тих, хто сподівається на Аллаха, Останній День і часто згадує Аллаха!»** (Сура «Військові загони», аят 21).

Слідування Посланцю (мир йому і благословення Аллаха) включає в себе знання про його життя і його вчення. Зайн аль-Абідін – Алі ібн Хусайн ібн Алі ібн Абу Таліб (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Нас вчили описам походів¹¹⁹ Посланця (мир йому і благословення Аллаха) так само, як навчали сурам із Корану»¹²⁰.

11 – Прохання про благословення для Посланця (мир йому і благословення Аллаха) під час його згадки. Аллах сказав: **«Воістину, Аллах і Його ангели благословляють Посланця! О ви, які увірували! Благословляйте Посланця й вітайте його миром!»** (сура «Військові загони», аят 56). Посланець говорив: «Скупий той, в присутності кого загадали мене, але він не попросив для мене благословення»¹²¹.

12 – Ставити його на ту ступінь, на яку його звів Аллах: без перебільшення і применшення. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Не звеличуйте мене,

¹¹⁹ Походи Посланця (мир йому і благословення Аллаха) – частина його життєпису.

¹²⁰ «Аль-Бідая ва ан-Нігая», Ібн Касір.

¹²¹ Ат-Тірмізі.

як звеличують християни сина Маріям, адже я – лише раб Аллаха і Його Посланець»¹²².

13 – Любов до нього зверх любові до інших людей, бо йому належить заслуга, після Аллаха, у правильному керівництві людьми та спрямування їх до релігії істини, у прийнятті якої – щастя у мирському житті і майбутньому. Аллах Всевишній говорить: **«Скажи: «Якщо ваші батьки, діти, брати, друзини, родини, накопичене майно, торгівля, застою в якій ви боїтесь, і любі вам житла миліші за Аллаха, Його Посланця й зусиль на Його шляху, то чекайте, поки Аллах не явить наказу Свого! Аллах не веде прямим шляхом людей нечестивих!»**» (сура «Каяття», аят 24).

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) пояснив, як мають виглядати плоди любові до нього. Коли його (мир йому і благословення Аллаха) запитали: «О Посланець Аллаха! Коли настане Час (Судний день)?» Посланець (мир йому і благословення Аллаха) запитав його: «А що ти приготував для нього?» Чоловік помовчав, а потім сказав: «О, Посланець Аллаха! Я не приготував багато молитов, посту або милостині, але я люблю Аллаха і Його Посланця». Посланець (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Ти будеш з тими, кого полюбив»¹²³. Він також сказав: «Якщо людина матиме три якості, то вона відчує насолоду віри: щоб Аллах і Його Посланець були улюблені для неї, ніж будь-хто інший; любити людину тільки заради Аллаха; не бажати повернення у невір'я після того, як Аллах врятував від нього так само, як вона не хоче бути кинутою у Вогонь»¹²⁴. Любов до Пророка (мир йому і благословення

¹²² Аль-Бухарі.

¹²³ Аль-Бухарі; Муслім.

¹²⁴ Муслім.

Аллаха) включає також любов до тих, кого він полюбив – його сім'я, його сподвижники (хай буде вдоволений ними Аллах) – і нелюбов до тих, кого він не любив. Також це підтримувати дружні стосунки з тими, з ким він їх підтримував, адже він (мир йому і благословення Аллаха) любив і ненавидів тільки заради Аллаха .

14 – Заклик до його (мир йому і благословення Аллаха) релігії, намагання поширити її, довести до тих, до кого вона не дійшла, і відродження його Сунни – з мудрістю і добрим повчанням. Цього можна досягти через навчання незнаючого, нагадування неухважному та допомоги у її виконанні. Аллах говорить: **«Клич на шлях Господа свого з мудрістю й добрим повчанням і сперечайся з ними тільки тим, що найкраще»** (сура «Бджоли», аят 125). Посланець Аллаха говорив: «Передайте від мене хоча б один аят»¹²⁵.

15 – Захищати Пророка (мир йому і благословення Аллаха) і його Сунну, заперечуючи все, що не має до неї відношення, і роз'яснюючи істини, які не були відомі. Захист його Сунни також здійснюється за допомогою відповіді на ті сумніви, які висловлюють і поширюють вороги Ісламу.

16 – Дотримання його Сунни (мир йому і благословення Аллаха) згідно із його словами: «Ви маєте дотримуватися моєї Сунни і Сунни праведних намісників, яких було ведено правильним шляхом – тримайтеся за неї зубами, і в жодному разі не допускайте вигадок у релігії, адже, воістину, кожна вигадка – нововведення, і кожне нововведення – омана»¹²⁶.

¹²⁵ Аль-Бухарі.

¹²⁶ Ахмад.

Висновок

Ми завершуємо це дослідження словами французького поета Ломартіна, який так сказав про велич Мухаммада (мир йому й благословення Аллаха)¹²⁷: «Раніше не траплялося такого, щоб людині добровільно чи примусово була ввірена така висока місія. Місія була вищою за людські можливості. Нею усувалися омани, що стояли перепоною між людиною і Творцем. За допомогою неї Аллах зв'язувався з людиною, а людина – зв'язувалась із Аллахом. Тим самим ідеї божественності була повернена свідомість і святість серед хаосу потворних ідолів, яким поклонявся народ у той час. Раніше не траплялося, щоб людина приступала до справи, яка перевищує людські можливості. Адже він повністю покладався на себе у досягненні та здійсненні своєї великої задачі. І ніхто не допомагав йому у цьому невідомому куточку великої пустелі, крім невеликої кількості віруючих людей. Врешті, раніше не було такого, щоб людина звершувала таку грандіозну і вічну революцію у світі. Менше, ніж за два століття після появи Ісламу, він, за допомогою віри і зброї, заволодів всім Аравійським півостровом, потім із іменем Аллаха здійснив похід на Персію, Хорасан і Межиріччя, Західну Індію, Сирію, Ефіопію і ряд островів у Середземному морі, Іспанію і частину країни галлів (Францію).

Якщо ми врахуємо велич мети, слабкість засобів і дивовижні досягнення, виникне питання: так хто ж наважиться порівняти когось із великих людей в історії і сучасності з Мухаммадом (мир йому і благословення Аллаха)? Ці великі люди створили тільки зброю, закони або

¹²⁷ Іслам і християнство. Абд аль-Азіз ас-Самт.

імперії. Вони не звели нічого, окрім матеріальних каркасів, які часто руйнувалися перед їхніми очима. Але ця людина не просто спрямувала війська, закони, імперії, народи і королів, а привела в рух мільйони людей, які в той час жили більш ніж у третині світу. Більше того, він розворушив панів і святині, релігії та ідеї, переконання і душі відповідно до Книги, у якій кожен аят став чинним законом. Він створив духовну громаду, у якій змішалися цілі народи з кожного роду, кольору і мови. Він залишив серед нас особливість ісламської громади, що не стирається: ненависть до надання Аллаху рівних у поклонінні – і залишив нам поклоніння Одному Єдиному Богу, якого не осягнути. Віруючі в Мухаммада відрізняються сильною позицією проти фальшивих богів і надання Богу рівних у поклонінні. Вхід третини жителів землі у його релігію – його робота, а, точніше – диво розуму, а не людське диво.

Ідея Єдиного Бога, до якої він закликав серед історій і небилець затверджених жерцями і слугами ідолів, була сама по собі дивом. Відразу, коли про неї заговорили, вона змогла зруйнувати язичницькі храми і запалити вогонь у третині світу. Його життя, його роздуми про існування, його героїчна революція проти небилець і омани в його країні, його сміливий виклик, кинутий язичникам, і їхнє розгнівання, його стійке перенесення образ і горя протягом 15-ти років у Мецці¹²⁸ і його терпіння до свавілля людей і їх презирства настільки, що він ледве не став їхньою жертвою – усе це разом із його безперервним поширенням заклику, війни проти морального занепаду та звичаїв епохи неуцтва, його глибока віра в успіх, його спокій під час труднощів, його скромність при перемозі, його цілеспрямованість заради ідеї єдності, а не заради прагнення авторитету і

¹²⁸ Встановлено, що заклик у Мецці продовжувався 13 років.

влади, його безперервні молитви, його таємні бесіди з Аллахом, його смерть і його нищівна перемога після смерті – усе це свідчить про те, що ми стоїмо не перед брехуном і самозванцем. Ми – перед твердою вірою і непохитною переконаністю. Його переконаність дала йому сили підняти релігію і він побудував свої віропереконання на двох основних принципах: те, що Аллах – Єдиний, і що Він невідчутний матеріально. З першого принципу ми дізнаємося хто такий Аллах, а другий принцип пов’язує знання із потаємним.

Перед нами – філософ, проповідник, законодавець, воїн, переможець, мислитель, Посланець, засновник розумної релігії без статуй або ідолів, лідер двадцяти земних імперій на додачу до духовної імперії, у якої немає кордонів. Це – Мухаммад. І якщо ми подивимося через кожне мірило, яким вимірюється велич людини, то давайте спитаємо себе: чи є хтось величніший за Мухаммада?

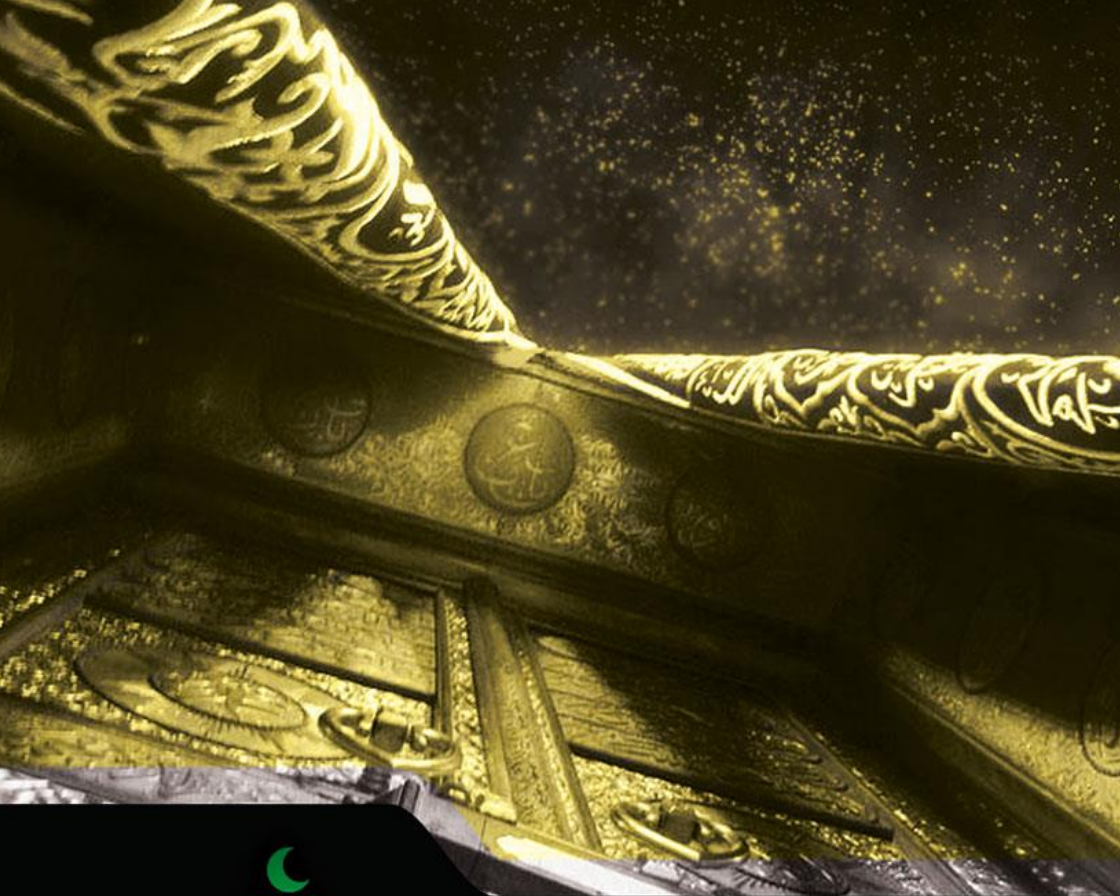
Хай мій батько і матір будуть викупом за тебе, о Посланець Аллаха, воістину, визнаю, що у цій брошурі я не віддав тобі твого права і не виконав того, на що ти заслуговуєш. Написане – не що інше, як свідчення і короткі відомості про великого Посланця, в місії якого колись розчинилися багатобожники, розчиняються послідовники власних пристрастей у всі часи, а також бажаючі лише насолоді найближчого життя, які хочуть поневолення людства.

Я сподіваюся, що за допомогою цієї брошури Аллах виправить і видалить те безглуздя, яке приписують цій поважній особистості, і я сподіваюся, що ця брошура додасть знань про цю велику особистість, яка вказала на все добре і застерігла від усього поганого. Її мова і справи є законодавством, яке веде до вдоволення Всевишнього

Аллаха і до Його Раю. Залишимо ж сліпе слідування нашим предкам і звернемося до знань, досліджень і роздумів про те, що саме ми хочемо прийняти і як хочемо поступати?

WWW.ISLAMLAND.COM

ISLAM LAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM